CONSTANTIN, IOAN ŞI ANTON BACALBAŞA

„Pardon!”

Piesă umoristică în trei acte şi un tablou

Cuprins

ACTUL I....4
PERSONAJELE....4
SCENA I....5
SCENA II....7
SCENA III....8
SCENA IV....10
SCENA V....12
SCENA VI....14
SCENA VII....15
SCENA VIII....16
SCENA IX....18
SCENA X....18
SCENA XI....20
SCENA XII....21
SCENA XIII....23
SCENA XIV....24
SCENA XV....26
SCENA XVI....27
SCENA XVII....29
SCENA XVIII....30
SCENA XIX....32
ACTUL AL II-LEA....34
PERSONAJELE....34
TABLOUL I....35
TABLOUL AL II-lea....51
SCENA I....51
SCENA II....52
SCENA III....52
SCENA IV....54
SCENA V....55
SCENA VI....56
SCENA VII....56
ACTUL AL III-lea....59
PERSONAJELE....59

Intrarea deputaţilor.....60
Un senator deputat.....61
Cerşetorii de indigenate.....61
Dragoste cu sila.....62
Mamelucii.....63
Şedinţa.....65
Moderatul.....67
Tratativele.....68
Sfinxul.....69
Don Bizeţ.....70
Tinerii-programişti.....73
Tribunul.....75
Călugării.....76

ACTUL I

PERSONAJELE

Bursuc, senator
Forfecaru, reporter de ziar
Un chelner
Un agent de poliţie
Bibăneanu
O doamnă
D-rul Pescatore
Hidrologescu
Un Comisionar
Un spectator
1-a falită
2-lea falit
3-lea falit
4-lea falit
5-lea falit
Repaosul Duminical
Un sergent de oraş
1-a Pălărie
2--a Pălărie
3--a Pălărie
Un căpitan de vapor
1-ul senator ieşit la sorţ
2-lea senator ieşit la sorţ
3-lea senator ieşit la sorţ
1-ul Doctor
2-lea Doctor
Influenţa
Antipirina
Salipirina
Un elev de liceu
2-lea elev de liceu
3-lea elev de liceu
Un domn din sală
O doamnă din sală
Un bragagiu turc
3-lea bragagiu turc
Un agent de poliţie
Un ţăran Clubmen
2-lea ţăran Clubmen
Frişca l-a Mască
Loto a 2-a Mască
1-ul Domn
2-lea Domn.
Acetilena
1-ul antialcoolist
2-lea antialcoolist
3-lea antialcoolist

SCENA I

Scena reprezintă o sală de birt, mese învelite cu fete albe; clienţi pe ici, pe colo.

Intră Bursuc şchiopătând, plin de noroi şi sprijinit de FORFECARU:

BURSUC: Vai de mine! Ufff!... Cum îţi spuneam, dau să trec Calea Victoriei în faţa Teatrului, când ce să vezi? Un biciclist venea ca fulgerul şi ha, ha, ha, să calce o birjă; birjarul se fereşte şi cârmeşte spre mine, eu de acolo: pardon! bagă de seamă! dar oiştea mă ia în primire, mă împinge şi cad pe spate. Întind mâinile să mă sprijin şi apuc ceva: era rochia unei dame care cade bâldâbâc, peste mine, pardon. Deschid ochii şi văz realitatea îngrozitoare: sub mine un băltoacă de noroi şi d-asupra mea o damă bătrână. În sfârşit... vii d-ta, îmi dai mâna, mă ridic şi... poftim! *(Se uită la noroiul de pe haine.)*

FORFECARU: Înţeleg, înţeleg, nu sunteţi obişnuit cu pavagiul de lemn.

BURSUC: Pavagiu de lemn!... Daca-i umbla mult pe el rămâi şi cu picioarele de lemn. De, eu ca ăla strein...

UN AGENT *(sărind de la o masă şi apucând pe Bursuc de guler)*: Dacă eşti strein în numele Constituţiei *(îi arată un baston)* urmează-mă.

BURSUC *(înmărmurit)*: Ce ţi-e, omule?...

FORFECARU: Eşti nebun!... Ce te-a găsit?...

UN AGENT: Sunt agent al serviciului de siguranţă!...

BURSUC *(încheindu-se la palton, aparte)*: Atunci să ne păzim buzunarele... pardon.

UN AGENT: Şi avem ordin să arestăm pe toţi străinii suspecţi.

BURSUC: Bine, bre omule, dar eu sunt român.
UN AGENT: Mofturi!... Te-am auzit când ai spus că eşti străin.
FORFECARU: Adică nu e din Bucureşti!
UN AGENT: Da de unde vine?
BURSUC: Vin cu trenul de la Caracal...
UN AGENT: Tocmai!... Judeţul cu răscoalele! D-ta eşti soţialistru!
BURSUC: Ce soţialist, măi omule!... Am fost numai în alianţă la alegeri. Eu sunt Tasache Bursuc senator guvernamental... Pardon.
UN AGENT *(smerit)*: D-voastră d. Bursuc?... Mă scuzaţi!... Vă rog să mă iertaţi?!... Dacă sunteţi senator guvernamental, să avem pardon. *(Salută şi iese)*.
BURSUC: Ciudat oraş! Ca român poţi fi expulzat oricând şi numai ca guvernamental, pardon, poţi să rămâi!... Dar, apropos, domnule, să-ţi mulţumesc. *(Întinde mâna lui Forfecaru)*. Dacă nu veneai d-ta să mă ridici repede era cât p-aci să mă calce trăsurile.
FORFECARU: Oh! Nu-i nimic!... Un serviciu fără nicio importanţă, d-le Bursuc... Ah! care va să zică sunteţi d. Bursuc ales alaltăieri senator în Pumneşti?...
BURSUC: Tocmai.
FORFECARU: Cu toate astea, vă ştiam disident.
BURSUC: Adică iepure de două hotare... Am căzut şi eu la tratative cu prefectul.
FORFECARU: Şi la Pumneşti se fac tratative?...
BURSUC: Ba încă cum!... Ursul mai joacă şi de nevoie.
FORFECARU: Înţeleg!... Presiunile, ameninţările!...
BURSUC: Adică îţi aplică proverbu' ăluia... zii pe nume: „Pe cine nu-l convingi, scoate-l la covrigi!..."
FORFECARU: Iar dizidenţii ce zic?
BURSUC: Dizidenţii... pardon... Păi dizidenţii nu au vreme să vorbească fiindcă trebuie să doarmă. Dar s-o lăsăm focului de politică. Eu aş vrea să petrec, să cunosc capitala, să profit, înţelegi d-ta, că nevasta e acasă.
FORFECARU: Dacă voiţi vă pot servi eu de cicerone. În

calitatea mea de reporter la ziarul Tîrbaca, am liberă intrare pretutindeni, vă pot arăta tot ce este mai interesant, oamenii şi femeile zilei, distracţiile, curiozităţile…

BURSUC: Panorama…

FORFECARU: Tot, tot, tot. Şi pentru a începe, să ne instalăm aci, fiindcă în birtul acesta defilează o parte a Bucureştilor originali.

BURSUC: Fă din mine ce vrei, iubitule. *(Iau loc la o masă).*

SCENA II

Cei de sus, Bibăneanu şi o doamnă.

BIBĂNEANU *(arătând o masă)*: Să stăm aici, ma chère.

DOAMNA *(privindu-l galeş)*: Unde vrei tu, chèri.

BIBĂNEANU *(întinzând mâna)*: Apropos, ma chère… portmoneul… ai uitat.

DOAMNA: Lasă chèri, că plătesc eu.

BIBĂNEANU: Jamais de la vie! N-aş primi niciodată! Tu comprends, în faţa lumii! *(Ia portmoneul pe care-l trece d-na)*

BURSUC: Chelner! Un peşte I… pardon!

BIBĂNEANU: AI!… Ce-a zis

BURSUC *(lui Forfecaru)*: Cine e familia de alături?

FORFECARU: Familia fin-de-siecle.

BURSUC: Cum îi ziseşi?

FORFECARU: Familia fin-de-siecle a căreia condiţiune esenţială este ca bărbatul să fie sărac şi tânăr, iar femeia bogată şi…

BURSUC: Bătrână, pardon!… zi de!

FORFECARU: Pardon, în Bucureşti nu mai sunt femei bătrâne.

BIBĂNEANU *(doamnei)*: Crede-mă, ma chère, că *înnot* în

toate fericirile.
DOAMNA: Ah! chèri, când lipseşti de lângă mine numai o oră, te caut *peşte* tot locul. Mi-aduc aminte când ai plecat la Buda-*peşte*...
BIBĂNEANU: Dar eu! La Buda nu eram de loc în apele mele.
FORFECARU: Se vede că domnului nu-i place apa de Buda.
BIBĂNEANU: *Tiens,* amicul Forfecaru!... Apropos, am nuvele de acasă. Alaltăieri am fost în judeţul tău.
FORFECARU: În care plasă?
BIBĂNEANU *(schimbând vorba)*: Chelner!
CHELNĂRUL: Domnul pofteşte vin?
BIBĂNEANU: Nu trebuie. Am apă... ăsta e elementul meu.

SCENA III

Doctorul Pescatore, are o mulţime de peşti atârnaţi pe corp.

D-RUL PESCADORE:
Cuplete pe aria „Au bal du commandant”

În bălţi în Dobrogea e-o comoară
Pescărie infinită,
Când o văd mintea mi se-nfioară,
Îmi simt inima răpită.
Ah! ce mai cegi şi ce şalăi,
Ce caracudă ce baboi,
Ah! ce mai ştiucă
Dorul m-apucă.

Ah! ce mai icre de morun

Aş sta o viaţă să le-adun,
În plas-aş sta un veac.
Zău nu sunt fleac!

Pescăria-i o artă subtilă,
Meserie lucrativă,
Când al undiţa fină, abilă
Şi nu ai sufletu-n potrivă.
Ah! ce mai cegi, ce somni, ce lini,
Ce mai balene, ce delfini,
Ce caracudă,
Gura-mi se udă.

Ah! ce mai icre mici de crap,
Aşi da o viaţă să le pap.
Vivat undiţa mea,
Halal de ea!

Da doamnelor şi domnilor eu sunt celebrul Dr. Pescatore care am mers cu studiul pescăriei până în fundul lucrurilor…

FORFECARU: Şi al lacurilor!

D-RUL PESCATORE: Am ajuns la un aşa grad de experienţă încât, de departe, dacă văd un peşte îl şi cunosc.

BIBĂNEANU *(îşi ascunde faţa după ziar)*: Hâm! Hâm!

BURSUC: Daţi-mi voie!

D-RUL PESCATORE: Vă rog!…

BURSUC: Aţi putea să-mi spuneţi şi mie cam ce reforme aţi făcut în pescărie?…

D-RUL PESCATORE: Numaidecât. Întâia reformă: am înmulţit peştii în aşa grad încât acuma îl puteţi găsi în orice birt.

BIBĂNEANU *(de după gazetă):* Hâm! Hâm!

D-RUL PESCATORE: A doua reformă: Am luat măsuri ca pescarii să fie înlocuiţi cu pescăriţe.

FORFECARUL: De ce?…

D-RUL PESCATORE: Fiindcă din cea măi înapoiată antichitate este ştiut că peştii sunt atraşi de femei.
BIBĂNEANU *(bate în masă)*: Chelner! Ţal că plec! *(Se scoală şi iese cu d-na.)*
D-RUL PESCATORE: Şi acuma o să-mi daţi voie să mă retrag. *(Iese.)*

SCENA IV

Hidrologescu intră cu un mare burghiu într-o mână şi cu o sondă în alta.

HIDROLOGESCU *(intră repede)*: Apă! Apă!
TOŢI *(sculându-se)*: Ce este? Ce este?
HIDROLOGESCU *(alergând pe scenă)*: Evrika!... Apa!... Apa!... Apa!...
TOŢI (care cu pahare, care cu sticle alergând după dânsul): Poftim!... Ce aveţi?
HIDROLOGESCU *(respingând apa)*: Fugiţi!... Înapoi cu apa voastră:
FORFECARU: Mi se pare că e turbat! Fuge de apă!
HIDROLOGESCU: Asta nu e apă, asta e otravă! Apă, adevărata apă este numai cea descoperită de mine!
FORFECARU: Da unde ţi-e apa, omule?
HIDROLOGESCU: Unde? *(punând degetul pe frunte)* Aici!
BURSUC: Am înţeles!... Are apă la cap!
HIDROLOGESCU: Studiile mele relevează în punctul acesta apa potabilă, apa fără microbi, apa ideală. *(Pune burghiul în pământ şi începe să sfredelească)*.
CHELNERUL *(alergând)*: Vă rog, domnule, nu ne găuriţi scândurile.
HIDROFOGESCU: La o parte, am zis! Aici dedesubt e apă! ...
CHELNERUL: Domnule, mă rog, aici dedesubt e o prăvălie.

HIDROFOGESCU: Aici dedesubt sunt apele subterane ale Carpaţilor; aici este un mare debit de apă!
CHELNERUL: Vă înşelaţi, aici este un debit de tutun.
FORFECARU*:* Aida de!.. D-ta, după cum văz în materie de hidrologie eşti cuc.
HIDROLOGESCU: Eu nu sunt un hidrolog *cuc,* eu sunt un hidrolog *radutabil.*

Cuplete pe o arie nouă

Eu sunt vestitul specialist,
În faţa cărui lumea se pleacă;
Eu sunt ilustrul hidrologist
Care scot apă din piatră seacă.

Umblu cu apa strânsă-n dosare
Şi-n lumea-ntreagă astăzi nu-ncap.
Am apă-n cizme, în buzunare
Şi pe de-asupra, am şi la cap!
(Bis cupletul întâi)

BURSUC: Care va să zică d-ta eşti acela care*?...*
HIDROLOGESCU: Cum acela care?...
BURSUC: Mă iertaţi... Adică spune lumea că aţi omorât oamenii cu apa de băut.
HIDROLOGESCU: Calomnii!... Şi la urma urmelor, dacă i-am omorât tot ei îi înviez.
FORFECARU*:* Ei aşi!
HIDROLOGESCU*:* Am reţeta aci în pozunar!
TOŢI: Unde? Arată!...
HIDROLOGESCU*:* Poftim *(Scoate din buzunar o hârtie şi le-o dă.)*

Forfecaru o ia, toţi se îngrămădesc să citească.

FORFECARU: Asta e reţeta? Asta e o carte de alegător.
HIDROLOGESCU: Tocmai. Eu sunt acela care am darul să

înviez morţii la alegeri. *(Iese prin dreapta)*.

SCENA V

Un comisionar intră grăbit şi gâfâind.

COMISIONARUL: Vă rog domnilor, nu care cumva aţi văzut-o?
FORFECARU: Pe cine?
COMISIONARUL: Şi o caut, domnilor, o caut de aproape o lună fără să-i pot da de urmă.
BURSUC: Pe cine cauţi, pardon?
FORFECARU: Comisionaru ăsta e cam într-o ureche.
COMISIONARUL: Domnul General o caută, de astă toamnă de când a pierdut-o, a căutat-o prin toată ţara şi acuma m-a însărcinat pe mine ca s-o caut prin Bucureşti şi să i-o aduc.
FORFECARU *(aparte)*: Nici vorbă, e sărit.
COMISIONARUL *(scoate o hârtie şi citeşte)*: Să vă citesc şi d-voastră semnalmentele că poate o întâlniţi pe undeva: „Corp de elită, înfăţişare marţială, merge perfect în pas gimnastic…”.
FORFECARU *(mirat)*: Corp de elită, merge în pas gimnastic!?…
BURSUC: Pas de mai înţelege ceva.
COMISIONARUL: „Instrucţie are ca niciuna, când ridică piciorul e o poezie…”.
BURSUC: Când ridică piciorul?!… Atunci, e o damă, pardon!
COMISIONARUL: Ce damă!… E o divizie. D-l general şi-a pierdut divizia la manevrele de astă toamnă.
BURSUC şi FORFECARU *(miraţi)*: Aaaaa!?…
BURSUC *(indignat)*: Mi se pare că d-ta crezi că eu sunt un dobitoc… pardon.

COMISIONARUL: Ferească, D-zeu, domnule, d-l general mi-a dat chiar o hartă geografică făcută de dumnealui pentru ca să-i caut divizia. Poftim. *(Desfăşură o hartă.)* Mi-a spus s-o caut la Gambrinus, la bal mascat, la Bodega, la Zdrafcu, dar n-am putut găsi nici măcar aceste localuri.

FORFECARU: De ce?

COMISIONARUL: De, o fi harta greşită. Uitaţi-vă şi d-voastră: unde e însemnat Gambrinus am găsit un pension de fete, unde e însemnat balul-mascat am dat peste o fabrică de tirbuşoane, în locul lui Zdrafcu am găsit Camera deputaţilor şi aşa mai încolo.

FORFECARU: Aşteaptă, mi-a venit o idee genială! Iat-o: Să spui d-lui general ca să publice prin ziare următorul anunţ: *(Citeşte).*

„Cu ocazia manevrelor din toamna anului trecut pierzându-se o întreagă divizie de infanterie şi fiindcă cu toate cercetările făcute nu s-a putut da de urma ea, se aduce la cunoştinţa generală că oricine o va găsi să o aducă la Comandamentul Corpului de armată de unde va primi o bună recompensă”.

Hai, ce zici?

COMISIONARUL: Bravo idee! Să ne aducă câte o ţuică! Fac cinste!

UN DOMN DIN SALĂ: Mă rog daţi-mi voie.

FORFECARU: Ce este?

UN DOMN DIN SALĂ: Aici jos, eu sunt. Vă rog să precizaţi ce înţelegeţi prin „o bună recompensă” pentru că, după toată munca, să nu te pomeneşti că-ţi aplică la cazarmă o recompensă naţională pe spinare.

FORFECARU: Să nu aveţi nicio teamă, domnul meu! La cazarmă civilii nu sunt bătuţi niciodată.

COMISIONARUL: Dau fuga la d-l general, şi mâine vin cu dumnealui la ziar.

BURSUC: Pardon!

Comisionarul iese.

SCENA VI

Faliţii

Intră 4 bărbaţi şi o femeie cu aerul plouat.

Cuplete pe aria „Nu-i destul, spune!”

Chesat amarnic, cumplită criză,
Nu sunt afaceri, nu o remiză..
În cap îmi urlă trist darabana,
Scadenţa sumbră sosi tirana
Protestat
Cu portărelul executat

Spun angrosiştii că-i numai jenă,
Că-i eferma. Glas de sirenă!
La pungă jena m-a curăţit!
Lăsaţi oblonul căci sunt falit!
Protestat
Cu portărelul executat!

În noi chesatul a dat, pârlitul;
S-au dus clienţii, s-a dus profitul.
Tejghea pustie şi solitară
În tine bate un vânt de vară;
Protestat
Cu portărelul executat.

FORFECARU: Mă mir, doamnă, cum fiind atât de gentilă aţi putut da faliment.

1-A FALITĂ: Am avut o firmă ghinionistă, domnule, firma La Mascota.

2-LEA FALIT: Şi mie tot firma mi-a făcut buclucul. Astă

toamnă credeam că e lucru mare de ea, dar acuma m-a dat gata.

BURSUC: Şi anume ce firmă?

2-LEA FALIT: La alianţa guvernamentală-socialistă.

3-LEA FALIT: Pe mine m-a împins dracu să votez la alegeri contra guvernului. A doua zi a intrat naţiunea în prăvălia mea şi a răsuflat aşa de tare încât nu mi-a mai rămas niciun raft zdravăn.

4-LEA FALIT: Eu sunt un biet librar păcălit: am editat scrierile originale ale autorilor Români şi acuma poftim hal!...

FORFECARU: Dar D-ta?... Te văd gras, frumos, elegant!...

5-LEA FALIT: Eu, slavă Domnului, sunt bine mersi, treburile mi-au mers găitan, însă m-am grăbit să încetez plăţile pentru ca să nu mă apuce legea cea nouă asupra falimentelor.

BURSUC: Ei şi acuma ce aveţi de gând să faceţi?

TOŢI: Funcţionari! La sfântul buget!..

FORFECARU *(către 1-a Falită)*: Şi D-ta tot în buget ai să intri?...

1-A FALITĂ: Ba că o să mă ocup tot de comerţ, decât nu mai vreau să fiu mascotă.

Faliţii ies cântând cupletul final.

SCENA VII

Repaosul Duminical cască mereu, merge alene şi e tras de guler de un sergent.

REPAOSUL: Lasă-mă, domnule, să mă odihnesc!

SERGENTUL: Nu se poate! E ordin ca să circuli!

REPAOSUL *(se pune pe scaun)*: Am lege la mână. Uite! *(Arată hârtia.)*

SERGENTUL: Am mai văzut noi legi d-astea, haide!
REPAOSUL:

Cuplete pe aria „Daisy bell”

Prea multă muncă, frate,
Vezi-ţi de drum,
Azi e zi de libertate,
Avem doar lege-acum.

Băieţi de prăvălie
Am fost, e mult d-atunci,
Acum, n-ar mai fi să fie,
Suntem vai! scutiţi de munci.

Olrait! Olrait!
Lumea ne zice adulţi!
Olrait! Olrait!
Lumea să n-o asculţi!

Odihna-i cam scumpă. Vere,
Odihna sume cere!
Duminica de n-ai lei noi,
Eşti adult, dar e vai de noi.

SERGENTUL *(împingându-l)*: Te-ai o lihnit destul! Haide acum!
REPAOSUL: Fac apel la presă! Ce zice presa?
FORFECARU: Presa zice că inserţiile şi reclamele trebuiesc plătite. *(Repaosul iese împins de Sergent).*

SCENA VIII

Pălăriile.

(Trei femei cu nişte pălării monumentale şi excentrice.)

Cuplete pe aria „Ce sont des maisons…”

Sunt pălării de teatru!
De teatru,
De teatru.
Micuţe cum vedeţi: fason!
Exact ca Turnu-Babilon!
Ocupă un loc pentru patru!
Sunt pălării de teatru!

Aşa-i pălăria modernă!
Modernă!
Modernă!
Lucrată pe ultim jurnal!
Cu scop evident, infernal!
Ea pare-o movilă eternă!
Aşa-i pălăria modernă.

1-A PĂLĂRIE: Noi suntem noile pălării pentru teatru.
2-A PĂLĂRIE: Sau mai bine zis pălăriile pentru purtat în staluri, impuse de către noul Director general al teatrelor.
3-A PĂLĂRIE: Aceste pălării au fost admise spre a da o satisfacţiune presei care cere damelor să-şi scoată pălăriile în stal.
FORFECARU: Asta e o gentileţă ce sare în ochi.
BURSUC: Mai de grabă: ca sarea în ochi.
UN DOMN DIN SALĂ: Bravo! Aşa este! Noi nu mai putem vedea nimic aici. Poftim, iată eu am Turnul lui Eiffel în faţa mea.
O DOAMNĂ DIN FAŢĂ *(întorcându-se)*: Pe mine m-ai făcut Tumul lui Eiffel? *(Se scoală în picioare.)* Auziţi că eu sunt Turnu’ lui Eiffel! Eşti un obraznic, domnule.
DOMNUL DIN SALĂ: Doamnă!

DOAMNA: Na! *(Îi trage o palmă)*.
CELE TREI PĂLĂRII *(râd)*: Ha! ha! Ha! *(Ies repede)*.
BURSUC: Mi se pare că i-a tras o palmă, pardon!

SCENA IX

Navigaţia Română.
(Un căpitan de vapor intră trăgând un vaporaş după el).

BURSUC: Ce mai e şi drăcia asta?
CĂPITANUL: Asta e noul tip de vapoare adoptat de către serviciul maritim român.
FORFECARU: Şi unde vă duceţi acuma?
CĂPITANUL: La Rotterdam.
BURSUC: Cum, frate, pe uscat?
CĂPITANUL: Ba vezi că pe apă ca să am „mal de mer."
FORFECARU: Asta parcă e Corabia Salamandra.
CĂPITANUL: Ultimul cuvânt al ştiinţei. Uite, când vrei pluteşti pe apă, când vrei tragi cu el traga pe uscat şi când vrei îl faci balon. De exemplu: *(Bate în palme.)* Una! Două! Trei! Allez hop! *(Vaporaşul se înalţă şi dispare.)* Şi acuma adio! *(Vrea să plece.)*
BURSUC: Ei, şi acuma cine conduce vaporul?
CĂPITANUL: Tot eu! Dar îl conduc din trenul accelerat în care mă duc chiar acuma să mă urc. *(Salută şi iese).*

SCENA X

Trei senatori traşi la sorţi.

Cuplete pe aria: „Regardez la passer"

Ah, a ieşit cam slut,
Simţirăm mâna morţii:
Ce piază rea a vrut
Pe noi să cadă sorţii!

Auzi să tragi la sorţi
Când ţi-a venit de hac,
Când tu de-abia îţi porţi
Al vieţii greoi sac,
Şi când tragi tabac!

Aşa vru Cel-de-Sus,
Să nu mai ştim diurnă,
Nici liberul parcurs.
Nici seria nocturnă.

Adio *bal-masque*,
Şi *chambre separée*,
Adio canape,
Adio sforăie,-
Nimic nu mai e!

1-IUL SENATOR: Asta n-a mai fost tragere la sorţi, asta fost curat tragere pe sfoară!
2-LEA SENATOR *(tuşind)*: Eu am o conselaţie: Cine pierde la joc câştigă în amor.
3-LEA SENATOR: Eu mă mir de ce vă plângeţi! Senatul a fost reînnoit şi atâta tot.
2-LEA SENATOR *(tuşind)*: Când i-am spus acasă nevestei că am fost reînnoit mi-a pufnit în nas.
1-UL SENATOR: D-ta, înţeleg, că nu prea ai fason, dar noi, de!...
2-LEA SENATOR: Adică d-voastră sunteţi grozavi! Culcaţi-vă pe urechea aia.
3-LEA SENATOR: Unde să ne mai culcăm dacă ne-aţi dat afară din Senat?

1-UL SENATOR: Adio! somn uşor şi diurne plăcute!
2-LEA SENATOR *(tuşind)*: Adio! tribuna damelor. *(Ies cântând ultimul cuplet)*.

SCENA XI

Doi doctori intră certându-se.

1-UL DOCTOR: Eu îţi spun că n-are să-ţi creeze.
2-LEA DOCTOR: Şi eu îţi spun că are să-mi creeze!
1-UL DOCTOR: Ba nu!
2-LEA DOCTOR: Ba da.

Amândoi se plimbă furioşi.

FORFECARU: Îmi daţi voie, d-lor doctori!... Nu este indiscret din parte-mi să vă întreb?...
1-UL DOCTOR: De loc! Închipuieşte-ţi că, domnul care a venit ieri de la Paris are pretenţia ca guvernul să-l creeze o catedră la Universitate.
2-LEA DOCTOR: Da fiind-că am o specialitate.
1-UL DOCTOR: Şi care anume?
2-LEA DOCTOR: Sunt mamoş militar!
1-UL DOCTOR: Dacă-i aşa şi mie să-mi creeze guvernul o catedră căci şi eu am introdus ceva în ţara aceasta.
2-LEA DOCTOR: Ha! Ha! D-ta?... Şi ce-ai introdus, mă rog?
1-UL DOCTOR: Eu, ce am introdus?... Am introdus automobilul.
2-LEA DOCTOR *(râzând)*: O catedră pentru automobile! Ha! ha! ha!... Poate la Universitatea lui Jean Caretaşul ori la a lui Metaxa.
1-UL DOCTOR: Eşti un obraznic!
2-LEA DOCTOR: Mi se pare că ai avut intenţia să mă insulţi! *(Scoate două bisturie)*. Alegeţi bisturiul,

domnule, pentru ca autopsia să decidă.
1-UL DOCTOR *(scoţând un clistir)*: Eu am armele mele!
BURSUC: A scos clistirul, pardon!
2-LEA DOCTOR *(luând poziţia)*: În gardă, ca să te disec!
1-UL DOCTOR *(luând poziţia cu clistirul)*: Şterge-o ori te curăţ!

SCENA XII

Influenţa intră în costum de călătorie şi voalată. Vine repede şi apucă pe cei doi doctori de guler.

INFLUENŢA: În sfârşit!... În sfârşit pusei mâna pe voi, mizerabililor!
DOCTORII: Ai!... Ai!... Ce ai cu noi?...
1-UL DOCTOR *(aparte)*: Trebuie să fie nevasta băcanului pe care l-am orbit săptămâna trecută.
2-LEA DOCTOR: Mi se pare că e sora ofiţerului de cavalerie căruia i-am tăiat amândouă picioarele.
INFLUENŢA *(scuturându-i)*: Acuma să vă văd!
FORFECARU *(lui Bursuc)*: Să ştii că e dama voalată din procesul Dreyfus.
1-UL DOCTOR *(dulce)*: Vă rog, madame, ce poftiţi?...
2-LEA DOCTOR *(şi mai dulce)*: Cu cine avem onoarea, madame?
INFLUENŢA: Aşaa!... Nu mă cunoaşteţi, nu ştiţi cine sunt, habar n-aveţi de mine şi cu toate astea, de ani de zile îmi aruncaţi toate relele în spinare!? *(Ridică vălul.)* El bine, priviţi-mă: eu sunt influenţa!
DOCTORII *(muindu-se)*: Aaah!... Aaaah!
INFLUENŢA:

Cuplete pe aria spaniolă „Tiroleza”

Vin din locuri călduroase
Ca un fulger mă abat,
Dau dureri în cap şi-n oase
Şi-n trei zile culc la pat.

Guturaiul mi-este crainic
Şi strănutul armament;
Împotrivă-mi, v-o spun tainic,
Nu există tratament.

Dar nu vă încredeţi nici în muştar,
Nu vă încredeţi în salamar;
De-ar fi remediu ca să existe,
E o duzină de batiste.

De când lumea sunt în lume,
Însă doctorii glumeţi,
Mi-au dat azi un groaznic nume,
Ca să pară ei şireţi.

Influenţa-n dreapta-n stânga!
Influenţa-n sus şi-n jos!
Influenţa e nătânga!
Influenţa-i cu ponos!

Dar nu vă încredinţaţi nici în muştar,
Nu vă încredinţaţi în salamar;
De-ar fi remediu ca să existe,
E o duzină de batiste.

1-UL DOCTOR *(apucându-se de cap)*: De obicei influenţa te loveşte unde eşti mai slab; pe mine m-a lovit la cap.
2-LEA DOCTOR *(ţinându-se de pântec)*: Şi pe mine m-a lovit la slăbiciune!
BURSUC: Pardon!
INFLUENŢA: Acuma… *(Dă un chiot şi fuge.)*

SCENA XIII

Antipirina şi Salipirina intră.

FORFECARU: Ce o fi apucat-o de a fugit aşa de repede?
BURSUC: O fi apucat-o şi pe ea influenţa!
1-UL DOCTOR: Ah! Înţeleg! Influenţa a văzut pe iubita mea Antipirină.
2-LEA DOCTOR: Şi eu înţeleg! Influenţa a fugit de frica adoratei mele Salipirina.
ANTIPIRINA şi SALIPIRINA: Da, noi suntem!
1-UL DOCTOR *(luând de talie pe Antipirina)*: Draga mea, Antipirino, nu-ţi poţi închipui cât de mult te iubesc.
ANTIPIRINA *(apărându-se)*: Te rog, te rog, mai departe. Deja toată lumea a observat că d-ta abuzezi de mine.
SALIPIRINA *(pe care al doilea doctor o ia de talie)*: Întocmai ca şi domnul cu mine. Dacă m-oi lăsa să fiu întrebuinţată ca până acum, într-un an de zile am să fiu uzată cu desăvârşire.
1-UL DOCTOR: De, ce stricăm noi dacă sunteţi aşa de bune?
2-LEA DOCTOR: Sunteţi nişte medicamente fără rivale, praful vostru, bulinul vostru, totul este incomparabil.
ANTIPIRINA: Bine, bine dar nu uitaţi că nu sunteţi singuri. Toţi doctorii din Bucureşti fac cu mine acelaşi lucru.
SALIPIRINA: Cu mine e încă şi mai rău, de mine au început să abuzeze acuma şi studenţii în medicină, şi spiţerii şi veterinarii chiar.
1-UL DOCTOR: Lăsă-mă numai să te ating!
2-LEA DOCTOR: Dă-mi numai un bulin.

Cuplete pe aria duetului din „Mascota”

D. Când îţi mângâi bulinul tău

Îmi trece febra dintr-o dată!
— Eu când simt bisturiul tău
Îmi văd capsula sfâşiată!
D. Mor pentru bulinul tău,
Mor de bisturiul tău!
— Când mă pornea să fac: hapsi!
Când mă apucă să fac: be!
D. Iubito, gustul ţi-e amar,
Când te înghit ca p-o pilulă;
— Iubitul meu eşti cam barbar,
Nu ştii să umbli c-o capsulă.
D. Dar mor de bulinul tău...
— Iubesc bisturiul tău,
D. Când mă pornesc să fac: hapsi!
— Când mă apucă să fac: be!

Ies.

SCENA XIV

Trei elevi de liceu intră. Poartă şepci pe cap, în gură ţigări Vârsta 13—14 ani.*

1-IUL ELEV: Ola! la! Monşer, aşa ghină mai rar; să pierz pe rând cu patru careuri şi cu trei chinte roiale.
2-LEA ELEV: Ghina mea e încă şi mai mare; închipuiţi-vă că am prins aseară pe Margareta cu un ofiţer de intendenţă! La vârsta mea să port coarne!
3-LEA ELEV: Ce vrei, monşer, aşa e lumea! Voi nu cunoaşteţi încă mizeriile vieţii! Eu o viaţă întreagă am pierdut şi la femei şi la joc. Pas de te mai încrede în proverbe.
1-UL ELEV: Tinichea!... Auzi să fu tinichea!...
2-LEA ELEV: O femeia! Femeia!...

3-LEA ELEV: La dracu necazurile! Sunt de opinie ca să bem o ruginită! Chelner!...
FORFECARU: Bună seara tinerilor!... Care va să zică sunteţi persecutaţi de ghinion!
1-UL ELEV *(cu un aer frivol)*: Bagatele, domnul meu, bagatele!

Cor. Cuplete pe aria Ghigherlilor

Noi suntem tineri je manfiş
Blazaţi şi sceptici, trişti,
La cărţi facem alişveriş
În Maus suntem artişti!

Noi ştim pokerul perfect,
Ştim ghiordum şi pichet;
Noi avem portul corect
Şi minte berechet.

Noi suntem juni cu viitor
Cam bifuroaţi, e drept,
Valul vieţii dintr-o dată-l sărim într-un picior,
Şi cărţii ţinem piept.

Panis, piscis, crinis, finis,
Ignis, lapis, pulvis, cinis
Declinăm în mod divin,
Şi suntem în declin.

Se aude zgomot de afară.

2-LEA ELEV: Mi se pare că aud vocea profesorului Zgârcescu.
3-LEA ELEV: O! Ce ghină! Ce ghină!
1-UL ELEV: Repede, travestirea şi afară!

Toţi scot din buzunare câte o pălărie moale, pun la loc

şepcile în buzunar apoi se întorc şi pleacă. La spate cămăşile le sunt scoase din pantaloni.

SCENA XV

Acetilena intră ca o stea în mână.

ACETILENA *(cântând)*: Cine primeşte steaua frumoasă şi luminoasă?
TOŢI *(miraţi)*: Ce este? Ce?…
BURSUC: Uite steaua în post, pardon…
ACETILENA: Asta e steaua modernă, steaua care vesteşte secolul al 20-lea, steaua cu Acetilenă!
TOŢI *(speriaţi)*: Acetilena?! Acetilena! *(Se reped iute spre uşă.)*
ACETILENA *(oprindu-i)*: Staţi! Nu fugiţi! Asta e acetilena naţională, un panaceu universal, bună pentru orice, şi care poate îi întrebuinţată ca lumină, ca explozibil şi ca doctorie de către opozanţii care vor să devină guvernamentali. Calităţile ei sunt mari; ascultaţi.

Cuplete pe aria din „Vânzătorul de păsări”

Când opaiţul ardeam
Şi mucările ţineam
Eram mult mai luminaţi
Mai puţin întunecaţi…

Vremurile unde sunt
Când cu chibrituri de vânt
Şi cu scântei din amânar
Aveam foc cât un pojar?

Acuma, chip, ne-am dres,

Azi suntem în progres...
Avem în lămpi mult, foc,
Dar în noi nu mai e de loc.

Luminarea mea de seu,
Cât de bună erai zău!
Ori ardea-i ori nu ardea-i
Însă ştiţi că nu pârleai!...

Azi ne frigem, explodăm,
Ori orbim, ori ne-ncurcăm,
Ne lovim, cădem în bot
Şi lumina-i peste tot.

O bec afurisit!
Cine te-a născocit?...
Acetilenă, gaz,
Prea ne daţi mult necaz!

FORFECARU: Lasă că cunoaştem noi acetilena de când cu explozia de la grădina Bristol.
CHELNERUL: Când toţi muşterii au fugit fără să plătească consumaţiile.
ACETILENA: Şi acuma mă duc să luminez naţiunea, adică Camera, Senatul şi mai ales Consiliul Comunal. *(Iese cântând.)* Cine primeşte steaua frumoasă şi luminoasă!

SCENA XVI

Doi bragagii turci intră fugind, urmăriţi de un agent şi de doi sergenţi cu tesacele scoase.

TURCII: Alah! Aman! Aman be!
FORFECARU: Dar asta?...

AGENTUL: Nişte turci.
FORFECARU: Ei, şi dacă sunt turci?
AGENTUL: Vezi că pe lângă că sunt turci mai sunt şi tineri…
FORFECARU: Ei?!
AGENTUL: Ei! Politica ţării noastre nu îngăduie să primim în ţară tineri turci.
BURSUC: Cu alte cuvinte nu mai putem primi în ţară decât bragagii bătrâni!
AGENTUL: Taman aşa! *(Către turci îmbrâncindu-i.)* Haide! Noi cu politica externă nu facem leturghie cu bragă.
TURCII *(plângători)*: Aman, be!

Cuplete pe aria „Evala, bre padişah”

Braga rece din Stambul
Până ieri vindeam destul,
Însă azi ni s-a-nfundat.
Spun că am fi complotat.
Taridiram, Taridiram.

Bragă rece în complot,
Ne-a nenorocit de tot.
Şampanica porc-ar fi,
Şampanica Pomery.
Taridiram…

Cică suntem tineri turci
De bei de la noi, te spurci,
Braga ne-a calomniat
Cu complot şi cu rahat.
Taridiram…

Ies urmaţi de poliţie.

SCENA XVII

Trei ţărani intră prin fund.

CHELNERUL: Ce poftiţi, mă rog? Aici nu e cârciumă!
1-IUL ŢARAN: Se vede că nu-ţi cunoşti încă drepturile şi datoriile. Noi nu mai mergem la cârciumă tovarăşe!
CHELNERUL *(indignat)*: Eu, tovarăş cu voi?
2-LEA ŢĂRAN: Acuma noi mergem la glob, după cum zice prietenul Vaxenştain.
FORFECARUL *(lui Bursuc)*: Ăştia trebuie să fie socialişti. *(Către ţărani.)* Aţi venit de mult în Bucureşti, prietenilor?
1-IUL ŢĂRAN: Piii! Am venitără chemaţi de interesele partidului şi ale tovarăşului Lăţescu.
FORFECARU: A! D-voastră sunteţi din organizaţie?
1-IUL ŢĂRAN *(măsurându-l)*: Dumneata parcă ai fi o iscoadă burghezească. D-ta nu recunoşti diuria valorii a lui... a lui... *(Se scarpină în cap.)* A lui Carnaxi!
FORFECARU *(râzând)*: Nu sunt iscoadă burgheză, măi băiete. Şi dacă vreţi vă conduc eu pe Calea Victoriei până la club.
2-LEA ŢĂRAN: Noi nu mergem pe Calea Victoriei, prietene, noi mergem numai pe calea legală.
BURSUC: Aţi fi mergând voi pe calea legală, da am auzit că, pe ici pe colo, aţi bătut pe primari, v-aţi răsculat, aţi dat foc! De!
1-UL ŢĂRAN: Păi de, domnule, când ne-o fi ajuns şi nouă cuţitul la os, ne-om fi răsculat, om fi bătut, om fi dat foc, da' vorba mea este că toate astea le-am făcut pe calea legală.
CEILALŢI ŢĂRANI: Aşaai!...

Cor. Cuplete pe aria: Noi ţăranii de la ţară

Noi ţăranii de la sate

Reformaţi azi ne găsim,
De când Vanghereanu frate,
Luptă să ne dezrobim.

Fisticescu ne mai spune
Să nu bem rachiu de prune,
Ci să bem Amer picon
La Bodega în salon.

Lumea Nouă ne vorbeşte
De ciocoi c-o să scăpăm.
Nu ştim de se potriveşte,
Cotizaţii însă dăm.

Ies cântând.

SCENA XVIII

Antialcooliştii.
(Mai mulţi domni cu nasurile foarte roşii intră repede).

1-UL ANTIALCOOLIST: Băiete! de urgenţă o sticlă de şampanie!.
2-LEA ANTIALCOOLIST: Mie o sticlă de cognac!
3-LEA ANTIALCOOLIST: Mie o sticlă de Whisiki englezesc.
1-UL ANTIALCOOLIST: Băiete, serveşte tot ce ai mai tare, mai spirtos. *(Chelnerul aleargă şi serveşte).*
FORFECARU: Îmi permiteţi... D-voastră, după figură, parcă n-aţi fi bucureşteni.
2-LEA ANTIALCOOLIST: Nu, d-le, noi suntem din Iaşi, noi suntem Comitetul ligii antialcooliste veniţi în Bucureşti pentru ca să propagăm teoriile noastre. *(În timpul acesta toţi toarnă şi beau repede).*
BURSUC: Asta se cheamă propagandă... pardon?... *(Face*

cu degetul semnul băuturii).

1-UL ANTIALCOOLIST: Acesta este sistemul nostru, sistemul, practic, ştiinţific, empiric şi pedagogic conform cu celebra maximă: Apa trece, vedrele rămân!! Plecăm în pelerinaj şi distrugem tot alcoolul, după cum vedeţi. *(Pune paharul la gură şi bea lung).*

Cuplete pe aria „Pentru Militari”

Suntem distrugători
De vinuri şi licori
Şi punem monopol
Pe orice alcool.

Îl prăpădim!
Îl nimicim!
Şi îl sorbim!
Şi-l înghiţim!

Prin cârciumi când intrăm,
Îndată iama dăm
În ţuică, bere, vin,
În rachiu şi pelin

Ne cherchelim!
Ne ţucsuim!
Şi ne ciupium!
Şi ne trăsnim!

Sărmani propagandişti
Antialcoolişti,
Noi ne sacrificăm
Când veşnic ne-afumăm!

Noi nu-ntrebăm!
Când ne-mbătăm!
De-i rău, de-i bun

Şi suntem tun!

FORFECARU: Domnilor în aşa ligă mă înscriu şi eu.
2-LEA ANTIALCOOLIST: Şi acuma înainte! Mergem să distrugem alcoolul la Bodega. *(Pleacă.)*
CHELNERUL *(dând fuga)*: Mă rog, domnilor, plata! Datoraţi 50 de lei!
1-IUL ANTIALCOOLIST: Înapoi! După ce noi ne sacrificăm pentru binele umanităţii, cutezi să ne mai ceri şi parale! Mizerabile!... *(Pleacă.)*
CHELNERUL *(plângător revenind)*: Au plecat fără să plătească! Bine, domnule, o asemenea ligă te lasă fără mămăligă!

SCENA XIX

Intră mai multe perechi de măşti la braţul mai multor domni. Intrare zgomotoasă, sărituri, dansuri etc.

FRIŞCA *(scoţând masca)*: Mi-e sete! Daţi-mi să beau! Mor!
LOLO *(acelaşi joc)*: Mi-e foame! De mâncare! Mor de foame!
1-UL DOMN: Un mare bărbat de stat a zis: „Nu moare nimeni de foame în ţara românească!”
FRIŞCA: Ia mai lasă-ne cu bărbaţii d-tale de Stat! Eu am programul meu!
BURSUC: De când nu mai au guvernele programe, poftim unde s-au încuibat.
LOLO: Ba încă un program foarte deschis.
1-IUL DOMN: Şi avansat, fiindcă doamna nu dispreţuieşte avansurile.
BURSUC: Un fel de program democratic, înţeleg: 8 ore de lucru!
FORFECARU: Dar fără repaos duminical!

2-LEA DOMN: Dragă Lolo, mie care îţi împărtăşesc programul, dă-mi voie să-ţi depun la picioare!...

LOTO: Ei, aş! Vrei să-mi răpeşti inima.

1-UL DOMN: Nu e niciun pericol; domnul nu se ridică niciodată aşa de sus!

FORFECARU: Fiindcă suntem în aşa agreabilă companie, eu propun să aducem o bandă de lăutari şi să tragem un chef.

TOŢI: Da! Da! Lăutarii! Lăutarii! *(Lăutarii apar din dreapta.)*

1-IUL DOMN: Draga mea Frişcuţo, deputatul tău nu te aşteaptă?

FRIŞCA: Ei şi? Îi fac şi eu o disidenţă de o noapte şi atâta tot.

TOŢI: Bravooo!... Lăutarii!...

Se prind cu toţii şi joacă o sârbă, o bătută, sau un alt danţ Bursuc joacă între cele două măşti. Mare tablou final plin de mişcare.

---- CORTINA ----

ACTUL AL II-LEA

PERSONAJELE

Un laptagiu
O femeie
Un oltean
Unu cu priţ-dreţ
laurgiul
«Porumbielu fiert»
Un Găzar
Un săpunar
Un precupeţ
Alt precupeţ
Un oţetar
Un zarzavagiu
Un bragagiu
Unul chifle
Un telal
Un vânzător de ziare
Bursuc, senator
Ibricescu, dentist
Forfecaru, reporter
Pădurescu
Un grom
Birtescu
Un ofiţer
O actriţă
Un elev
Un june Gigerl
Agiu artist dramatic
Rafael
Mai multe bicicliste
Un bărbat
Alt bărbat
Ploieşti
Sardanapal
Tulică-Atletu
Legea Sindicatelor agricole
Legea comunală
Tradutore
Vântură-Ţară
Un măturător
Havanescu
Primul comisionar
Al doilea comisionar
Un sergent
Un tenor
O primadonă
Un bariton
Un bas
Monopolul actriţelor
Reprezentantul Direcţiei,

Jandarmi, popor, femei, copii.

TABLOUL I

Scena reprezintă o piaţă. În fund teatru cu terasă. În dreapta cafeneaua Evropsky. Deasupra balcon, pe care stă scris: Clubul Conservator. În stânga o casă cu trei etaje şi cu balcon de marmură.

La ridicarea cortinei precupeţi şi vânzători trec din dreapta în stânga şi vice-versa strigând.

LAPTAGIU: Lapte! Lapte!
O FEMEIE: Ouă de găină! Ouă! Ouă!
UN OLTEAN: Mielul Miel! Ce mai mieluşea!
UNU CU PRIŢ-PREŢ: Priţ-preţ! Ce mai bune, priţ-preţ!
IAURGIU: Iaurt proaspăt! Iaurt.
O FEMEIE. Porumbielu fiert! Porumbielu-porumbiel!
GĂZAR: Gaz! Gaz! Ai la gaz!
SĂPUNAR: Săpun! Săpun!
PRECUPEŢ: Strugurei-struguri de Dealu mare! Of! ce mai razachie!
ALT PRECUPEŢ: Pepeni-pepeni! Boşari di Braila, boşari!
OŢETAR: Oţet!... Oţet!
ZARZAVAGIU: Ceapă, măraru, pătrunzelu, dovlecei noi, dovlecel!
PRECUPEŢ: Pui de găină, pui, pui!
BRAGAGIU: Hai la braga rece... Şampania bună, ce mai şampanică.
UNU CU CHIFLE: Trei chifle zece bani! Trei chifle zece bani!
UN TELAL: Haine vechi! Cumpărăm!

UN VÂNZĂTOR DE ZIARE: Universul, Adeverul! Dreptatea, Epoca, Timpul, Constituţionalul şi Drapelul de mâine... Voinţa Naţională, Liberalul şi Moş Teacă!

În timpul acesta apare Bursuc şi Forfecaru.

BURSUC: Să cunoaşte domnule că suntem în Capitală. Uite viaţă, uite mişcare!

IBRICESCU *(apărând din dreapta, cum îl vede pe senator scoate pălăria şi se apropie făcând mari complimente)*: Cu plecăciune domnu senator. Când aţi venit? D-vostră, Cone Forfecaru ce faceţi, sunteţi bine?

BURSUC: Am venit chiar azi!

FORFECARU: Bine Ibricescule.

IBRICESCU: Bine se dai Domnizeu, se ajute Domnizeu la toate lume şi mie.

PĂDURESCU *(strigă tare dintre culise şi apoi apare)*: Ibricescu!

IBRICESRU *(întorcându-se şi văzându-l strigă şi el tare)*: Niubunule!... Uite domnu senator, asta profesor, asta inveţe po copile la scola! Pfui!

UN GROM *(se apropie repede şi îi spune ceva la ureche lui Ibricescu)*.

IBRICESCU: Aine dame ist ghecomt? Kom glaih!.. Cu plecăciune domnu senator. Salutare cone Forfecaru, *(Pleacă).*

PĂDURESCU: Ibricescu *(acesta se uită înapoi.)* Ai uitat o măsea!

IBRICESCU: Ninbunule! *(Pleacă repede.)*

PĂDURESCU *(se ia după el strigând)*: Ibricescu! Ibricescu!

BIRTESCU *(din uşa caselor cu trei etaje)*: Ce faci Bursuc?

BURSUC: A! Birtescu, ce faci? Aici stai?

BIRTESCU: Da. Vezi ce mai case. *(Arătând balconul.)* Marmură de Cararia!

BURSUC: Da! Tocmai aşa am văzut şi la Palatul...

BIRTESCU: Aşi! Ce stai de vorbeşti, săpun! Aici e caşcaval!

BURSUC: Şi ale cui sunt casele?
BIRTESCU: Birtescu, milioneru!

Din toate părţile încep să apară actori şi actriţe urmate de servitoare, care poartă coşuri şi coşuleţe cu îmbrăcăminte. Toţi merg spre teatru. După fiecare artistă se ia câte un ofiţer, civil, student, elevi din liceu etc.

UN OFIŢER *(unui civil)*: După ea monşer!
O ACTRIŢĂ *(servitoarei)*: Aidi repede că am întârziat!
OFIŢERUL: D-ră de când v-am văzut!
ACTRIŢA: Ştiu, domnule, m-ai şi iubit. Dar n-am vreme acum, după teatru.
UN ELEV *(altei actriţe)*: D-ră, depun la picioarele d-tale…!
ACTRIŢA: Ghiozdanul cu cărţile! Ştiu! Îţi foarte mulţumesc!
UN JUNE GIGERL: D-ră, compătimiţi, vă rog şi opriţi-vă un moment.
ACTRIŢA: Fugi dragă, că te vede bătrânu' meu.

Alţii apucă servitoarele, unii le dă bacşişuri.

BURSUC: Dar ce, frate, de acuma se duc actorii la Teatru?
FORFECARU: Aşa-i acuma, de când sunt la modă cantinele şcolare, mănâncă şi actorii la teatru. De la 9 de dimineaţă şi până la 12 noaptea sunt la lucru.
BURSUC: Cum să poate domnule! La teatru nu s-a admis opt ore de lucru? Asta-i curat scandal!
FORFECARU: Vezi, actriţele în deosebire de toţi lucrătorii sunt pentru cât mai multe ore de lucru.
AGIU *(care a privit din mijlocul pieţei la actorii care se duceau la teatru, înaintează)*: Vă întreb pe dumneavoastră, că sunteţi unu' senator şi altu' gazetar, legea şi condeiul ţării: Bine e? Drept e? frumose?
BURSUC: Ce, mă rog?
AGIU: Toţi în teatru, numai eu afară din teatru.

BURSUC: Cum se poate? Asta-i adevărat scandal! Pardon!
FORFECARU: Aşa am scris şi eu*:* Scandalul de la teatru.
AGIU: Şi ziceţi că să nu fiu paraponisit! Ba sunt! *(Cântă.)*

Sunt paraponisit,
Ne metaherisit,
Din teatru azvârlit,
Zvârlit de un pârlit!

În timpul acesta Rafael, cu un enorm joben pe cap şi cu gulerul ridicat, merge repede spre teatru.

RAFAEL: Astăzi trebuie să fiu mai de vreme la teatru, plius- u-moaen!
AGIU *(văzându-l)*: Dar ce faci Musiu Râfăilă?
RAFAEL *(deşteptându-se)*: A!... da... uitasem... nu mai sunt. *(Vine spre Agiu.)*
AGIU: Vezi, aşa! Monşer! Ei, bine e? Îţi place şi d-tale afară din teatru?
BURSUC: Cum, d-l Rafael nu mai e la teatru? Pardon. Asta-i un adevărat scandal! Trebuie să protestăm.
RAFAEL *(arătând la gazetar)*: D-lor, presa!
BURSUC: Apă! Că şi presa a ajuns la noi pardon...
AGIU: Lasă, d-le senator, că şi d-lui m-a ţinut pe mine la uşa teatrului! Ei, acum îţi place?... Taci! nu zici nimic?
UN ACTOR *(care trece se opreşte şi declamând)*: Durerile mari sunt mute!
AGIU: Carnacsi vre! Poftiţi! D-lor râd, d-lor fac chef, d-lor sunt veseli! Toţi mucoşii, toţi ăia, cari nu sunt buni de nimic se hrănesc pe conta statului... Numai eu... şi ziceţi ca să nu fiu paraponisit!... Ba sunt!

Cântă din nou bucata: „Sunt paraponisit”. Rafael cântă după el înecat în lacrimi şi ştergându-şi ochii ca şi Agiu cu o basma mare popească. Se ia amândoi la braţ şi pleacă spre fund.

În acest moment mai multe bicicliste şi biciclişti apar

din stânga şi merg spre dreapta. La biciclete table de un metru cu numere mari şi clopote de asemenea. Deasupra bicicletelor arcuri mari de care sunt atârnate lampioane de un metru, lampioane atârnate şi înainte şi la spate. După ce fac un ocol pe scenă se opresc, coboară şi, stând lângă biciclete, cântă; apoi ies prin dreapta.

BICICLISTELE

Noi suntem bicicliste
Cu farmec şi noroc,
Noi facem la conchiste
Zburând din loc în loc

Când agităm pedala
Şi ţinem de Ghidon,
Toţi junii dau năvala, —
Toţi junii de bon-ton.

Vrăşmaşul nostru este
Greoiul de tram-car,
Când trecem fără veste
Şi fără felinar.

Altfel suntem artiste
Cu farmec şi noroc,
Noi facem la conchiste
Zburând din loc în loc.

BURSUC *(lui Forfecaru)*: Bine, dar ce fuse asta, domnule?
FORFECARU: Ordonanţa poliţiei, d-le! Ca să se poată feri tramcarele şi tramvaiele să nu le răstoarne bicicliştii.
BURSUC: Da asurzeşte lumea, d-le, e mai rău ca la moşi, pardon!

De la cafeneaua Evropsky ies mai mulţi bărbaţi fiecare cu câte o femeie ţinându-şi mâinile ca şi cum ar voi să se

hipnotizeze.

PRIMUL BĂRBAT: A mea lăcrămează!
ALT BĂRBAT: A mea doarme!
ALT BĂRBAT: Eu nu pot domnule s-o adorm de loc, e teribil de tare!
BURSUC: Dar ăştia ce mai sunt?
FORFECARU: Societatea… ştiinţelor oculte!
BURSUC: A! ha! Am auzit! Spiritiştii de!… Şi ce fac d-le. Uite să adoarme aşa şi pe urmă ghicesc viitorul, trecutul şi prezentul.

Din fund apare Sardanapal la braţ cu Ileana, o ţărancă blondă şi urmat de Ploieşti, Gonst, Mătură. Ei se opresc şi privesc spre cei ce se hipnotizează.

PLOIEŞTI: Iată, Sardanapal, lumea visată de tine! Aci e pământul făgăduinţei!
SARDANAPAL: Da! Iată singurul vlăstar nedegenerat din rasa latină! Aci e câmpul în care trebuie să lucrez. Iată idealul Androgin!
FORFECARU *(văzându-l pe Sardanapal)*: Primejdie!
BURSUC: Ce-i omule?
FORFECARU: Propaganda catolică!
BURSUC: Ce spui?
FORFECARU: Da, cel mai periculos agent!
BURSUC: Am să interpelez guvernul chiar azi şi am să zic: *(Scoate carnetul şi scrie.)* „Interpelez întreg guvernul şi somez pe d-l Prim-Ministru şi pe d-nii Miniştri de interne, externe, justiţie, război şi drumurile de fier, să răspundă: cum tolerează d-lor în ţară pe cel mai periculos agent al propagandei catolice? Ştie d-nii miniştrii — dar de unde să ştie, că poliţia se ocupă numai cu alegerile — ce s-a petrecut aseară pe piaţa teatrului? Sute, ce sute? Mii de oameni au fost atraşi în cursă. Propaganda catolică a încercat să-i adoarmă ca pe urmă să-i boteze catolici! „*Şerşe la fam!*” D-le

ministru! Cine este una numită Ileana, la care şi-a făcut cuib propaganda catolică!”

Din stânga apar: Tulică-Atletu, Comisaru şi mai mulţi jandarmi. Dintre culise se dă semnalul de foc cu trompeta. Agenţii îmbrâncesc lumea strigând: La o parte! La o parte! Lăsaţi piaţa liberă, d-lor, piaţa liberă!

TULICĂ-ATLETU *(comisarului)*: Las’ pe mine, d-le comisar, că-i reped eu acum. *(Se repede în mulţime şi de câteva ori îmbrânceşte pe cineva ca să-l scoată afară. Jocul se repetă de câteva ori. Cade el pe spate. Încetul cu încetul lumea se retrage).*

FORFECARU *(care în timpul acesta vorbise cu Comisaru)*: Şti ce e? Duc la gară pe cel mai periculos individ pentru siguranţa Statului.

BURSUC: Ce spui? Şi ce vor să facă cu el?

FORFECARU: Îl expulzează.

BURSUC: Da ce a făcut?

FORFECARU: Pune în pericol existenţa Statului!

Apare cortegiul. Mai mulţi soldaţi cu puştile cu baionetă, în mijlocul lor un copil cu cămaşa scoasă la spate, desculţ, cu pantaloni scurţi, legat în fiare.

Jandarmii şi poliţia cântă cuplete, iar copilul cu refren strigă plângând: Mama, duceţi-mă la mama!

CORUL:

L-avem cu siguranţă
Şi-l ducem în instanţă,
Aceasta este drama!

COPILUL: Duceţi-mă la mama!

CORUL:

Să-l expulzăm mai bine,
Căci de scandal se ţine, —
Ia hai să-l trecem vama!

COPILUL: Duceţi-mă la mama!

Pe balconul clubului conservator apare un bătrân şi, când se termină cupletele, aplaudă zgomotos.

BURSUC *(cu entuziasm)*: Aşa a fost în totdeauna în momentele de grea cumpănă pentru această ţară. Toţi adevăraţii patrioţi şi-au dat mâna, toate neînţelegerile şi urile de partid au amuţit.

Din stânga apare ţipând LEGEA SINDICATELOR AGRICOLE, o femeie ciufulită şi cu cămaşa zdrenţe. Ţine cu mână fâşiile cămăşii ca să nu să vadă corpul. Pe cap coceni şi paie de grâu. Din dreapta apare LEGEA COMUNALĂ în acelaşi hal şi ţipând ca şi cea dintâi. Pe cap un chipiu de axizar.

LEGEA SINDICATELOR AGRICOLE: Afurisită Cameră!
LEGEA COMUNALĂ: Blestemat Senat!
LEGEA SINDICATELOR AGRICOLE: Priviţi cum m-au rupt d-nii deputaţi!
LEGEA COMUNALĂ: Uitaţi-vă cum m-au morfoit domnii senatori!

LEGILE ÎNGROPATE
(Pe aria figurii III din *lancier)*

Aoileu, aoileu, vai de noi! bis
Ce mai bătaie, ce mai război!

Cameră şi Senat, sunt la fel, bis
Ne-a sfâşiat ca un căţel...

Aoileu, aoileu, vai de noi! bis
Ce mai bătaie, ce tărăboi!

Cântă fiecare cupletul şi apoi împreună, ies.

Mai mulţi literaţi cu plete, redingote lungi etc.... purtând suluri mari de hârtie, apar din toate părţile şi intră în Teatru.

FORFECARU: Vezi d-le, ce vrea să zică direcţie nouă? Redeşteptarea sentimentelor naţionale. Toţi scriitorii români pot să-şi vadă în fine operele lor reprezentate.

TRADUTORE *(apare trăgând după el o roabă încărcată cu manuscrise. El apare cântând aria din Boccacio: „Cărţi bune").*

FORFECARU: Ce sunt astea?

TRADUTORE: Apoi de când cu direcţia cea nouă, care e protectoarea lucrărilor originale, traducţiile nu se mai trec decât cu toptanul.

VÂNTURĂ ŢARĂ *(precupeţ, apare din teatru cu un curcan în fie-care mină)*: Dumnezeule... Toate se trec, numai curcanii mei nu se joc!

Prin dreapta spre stânga apar mai multe proiecte de legi. Femeile sunt îmbrăcate numai în cămăşi şi la dreapta şi la stânga au cartoane mari, aşa că nu se văd de loc.

UN MĂTURĂTOR *(ducându-le cu un băţ de la spate)*: La arhivă! La arhivă!

Trec proiecte încet iar orchestra cântă un marş funebru.

HAVANESEU *(apare furios din stânga)*: Protestez! Protestez! Copiii mei! Fetele mele! *(Toate legile se îngrămădesc în jurul lui)*.

FETELE: Papa! Papa! Scapă-ne! Ne îngroapă!

HAVANESCU: D-le, te rog să-mi laşi fetele să se bucure şi ele de favorurile deputaţilor şi de admiraţia Senatului.

MĂTURĂTORUL: Ia lasă, d-le, că n-am vreme. Mă grăbesc că mai sunt şi altele de îngropat. *(Fetele plâng*

zgomotos.)

HAVANESCU: Lacrimile voastre vor fi răzbunate, vă jur! D-le, să ştii, că-ţi declar război! Mă duc să mă înarmez. *(Fuge în cafeneaua Evropsky.)*

MĂTURĂTORUL Fă ce vrei, d-le. *(Fetelor.)* Hai, hai! *(Le duce de la spate spre culise. Dispar pe când orchestra cântă iar marş funebru).*

Havanescu se întoarce imediat, cu un tamovar în braţe, din care iese fum şi uitându-se după măturător ameninţător.

Cântă cupletele:

HAVANESCU:

Lupta mare se încinge,
Am dat foc la Samovar,
Vom vedea cine va-nvinge,
De acuma n-am habar.

Căci în lupta necurmată
Samovarul e ciapcân,
El îţi schimbă dintr-odată
În prieten pe păgân.

Nici Popov nici Karavana
Nu e ceaiul cel mai rar,
Idealul e havana
Şi un ceai parlamentar.

Azi când lupta se încinge
Când paharul e amar,
Eu sunt sigur c-oi învinge:
Am dat foc la Samovar.

(Strigă tare.) Hai, comisionar!

Doi comisionari apar bătându-se.

PRIMUL COMISIONAR: Totdeauna ai căzut peste mine!
AL DOILEA COMISIONAR: Nu pot câştiga nimic din cauza ta!

Un sergent apare în fund.

PRIMUL COMISIONAR: Aidi sergentul!
AL DOILEA COMISIONAR: Să cădem la pace.
1-IUL COMISIONAR: Să tratăm!
2-LEA COMISIONAR: Dai patru?
1-IUL COMISIONAR: Dau trei!
HAVANESCU: Comisionari *(se reped amândoi îmbrâncindu-se. Havanescu scoate un teanc de plicuri.)* Aidi iute la adresă! *(Comisionarii iar se iau la îmbrânceală.)*
SERGENTUL: Ce-i acolo?
1-IUL COMISIONAR: Să tratăm!
2-LEA COMISIONAR: Aidi! Cât dai? *(Ies amândoi.)*
HAVANESCU: O să te văd eu, cioclu afurisit! Am să te ucid!

Bursuc şi încă câţiva deputaţi şi senatori apar şi vin în jurul lui Havanescu.

HAVANESCU: Bine-aţi venit! La luptă! *(Le împarte havane.)*
TOŢI: La luptă!
HAVANESCU: Mi-au îngropat toate proiectele de lege!
TOŢI: Ce scandal!
UN SENATOR: Aşa fac dumnealor. Dar cu mine nu merge! Eu ştiu una şi bună: to be or not to be!
BURSUC: Adică: bei sau nu bei!
FORFECARU: Sau: vrei, nu vrei, înghite aiasmă!
SENATORU: Cu proiectul meu de lege trebuie să vrea, c-apoi!…
MĂTURĂTORUL *(se apropie)*: Vă salut d-le senator!

SENATORU *(furios)*: Ce poftiţi?
MĂTURĂTORU: Pentru proiectu d-voastră.
TOŢI: Protestăm! La luptă!
HAVANESCU: Cântă: *(cupletele de mai sus)*

Ies cu toţii. S-a făcut întuneric.

BURSUC *(lui Forfecaru)*: Grozav aş vrea să asist la o repetiţie la teatru. Să văd şi eu frăţioare, actriţele mai de-aproape.
FORFECARU: Să mergem! O să întreb astă seară să vedem la ce oră e mâine o repetiţie mai nostimă.

Din dreapta apare primadona, din stânga tenorul, apoi baritonul şi basul.
Fiecare cântă.

TENORUL:
Am ises che-an donises kera Calipso
Ego se agapo.
PRIMADONA: Haraşo!
Ne mine vidé vide haraşo, şo! şo!
TENORU: Ego se agapo.
PRIMADONA: Haraşo!
BARITONUL:
Dabuleche ciuşmanda! ha! ha! Iaca mo
Iaca mo Calipso
PRIMADONA: Haraşo
BASUL:
Calipso! Sultan mezat! ches geanabet! ches!
TENORU: Ti ine me to fes?
BASUL: Sultan ches!
BURSUC: Ce-i asta, domnule?
FORFECARU: Opera română, domnule, ce n-ai înţeles!

Cântăreţii se iau de mână şi pleacă în teatru repetând împreună:

Ego se agapo
Iaca mo oalipso
Ti ine me to fes
ches! ches! ches!

Din dreapta şi din stânga apar îmbrăcaţi cu mantale negre, cu pălării mari, şi cu felinare în mână, câte doi oameni. Ei cântă încet şi se furişează spre fund, unde dispar.

BURSUC: Conspiratori!
FORFECARU: Aşi! Inspectori şcolari!
BURSUC: Ce face?
FORFECARU: Instrucţia fără moralitate nu face doi bani.
BURSUC: Şi?
FORFECARU: Instrucţia o garantează inspecţiile de ziuă. Dar moralitatea...
BURSUC: Se-nţelege: inspecţiile de noapte!

Mai multe doamne elegante şi domni, cu tingiri, linguri, cuţite, furculiţe etc. Apar cântând cuplete.

FORFECARU: Iată o instituţie nobilă şi caritabilă: Cantinele şcolare!

Monopolul actriţelor intră având două femei la dreapta şi două la stânga: se ţin cu toţii de mijloc, fumează şi au sticle de şampanie. La dreapta: Teatrul Hugo şi Opereta franceză. La stânga: Teatrul Eforiei şi Opera. Teatrul Hugo, o damă îmbrăcată în pantaloni albi şi cămaşă bărbătească, având pe mână haine negre. Opereta franceză, o damă în costum scurt. Opera rochie trenantă. Teatrul Eforiei, tricou cu fâşii în fată şi la spate. Decoltată şi cu o pălărie mare pe cap.

MONOPOLUL ACTRIŢELOR *(intră cântând)*:

Eu sunt vestitul Monopol
Ce pe la fete dau târcol
Pe la Hugo, Eforie
Sexul cel frumos mă ştie:
Toţi mă ştii şi mă iubesc,
Că cu poliţe plătesc.

Operă şi Operetă
Nobilă şi chiar cochetă
Toate vin, toate mă plac
Când sunt poliţe în frac.
Eu sunt vestitul Monopol
Ce pe la fete dau târcol.

Ies.

Din toate părţile apar copii şchiopi, cu cârje, ologi, care intră în teatru jucând, învârtindu-se şi rostogolindu-se.

FORFECARU: Să se mai zică d-le că-n ţara românească nu-i totul posibil. Iată şi balet român!!

Pe terasa teatrului apar doi clovni. Unul cu o tobă mare şi altul cu o trâmbiţă. În mijlocul lor reprezentantul direcţiei în mare gală. La spate un imens lampion pe care stă scris cu litere colorate: „Nemaivăzut! În curând: un veac de 93 ani”. Clovnii cântă zgomotos. Publicul se aduna din toate părţile şi umple scena. Intra repede din dreapta, Agiu; din stânga Rafael.

REPREZ. DIRECŢIEI: Poftiţi, d-lor astă seară, Fata vântului, nemaivăzut şi nemaiauzit. Toate vânturile, marea cu peştii, stacojii, midiile şi stridiile, iele şi îngeri, foc bengal şi foc de artificii, muzică şi declamaţie, spade, pistoale, şi iatagane... poftiţi, d-lor poftiţi!

RAFAEL: Nu vine poporul la asemenea reprezentaţii de bâlci!

AGIU: Da! Nu vine poporu'!
RAFAEL: Trei zeci de ani de o direcţie sănătoasă, plânsu moaen, l-a învăţat să cultive frumosul, să-i placă numai o adevărată artă.
TOŢI: Da! Da!
REPREZ. DIRECŢIEI: Poftiţi, d-lor, s-a lăsat preţurile pe jumătate *(Clownii fac un zgomot asurzitor.)*
TOŢI: Nu! Nu se poate!
AGIU şi RAFAEL *(fug printre popor, spunând)*: Să nu mergem! Să crape! Să dea faliment!
REPR. DIRECŢIEI: Poftiţi, d-lor, gratis! gratis!

Clownii sună cât pot iar Reprez. Direcţiei azvârlă în public bilete de intrare.

RAFAEL şi AGIU: Nu primeşte poporu pomană!
TOŢI: Nu! Nu!
RAFAEL: M-au dat afară din teatru, să-i învăţ eu minte.
AGIU: D-tale tot ţi-a rămas ceva.
RAFAEL: Da mi-a rămas ea, credincioasă de trei zeci de ani!
ŞCOALA DE BELE-ARTE *(apare sărind într-un picior şi ţinută de mână de pictor. Lui Rafael)*: Adio papa! *(Fuge în partea cealaltă.)*
RAFAEL *(cade în braţele lui Agiu)*: Şi ea. M-a părăsit şi ea!
REPR. DIRECŢIEI: V-am dat cinci minute să vă gândiţi. Acum vă somez să intraţi în teatru!
AGIU: Nici morţi!
RAFAEL *(abia ţinându-se pe picioare)*: Da! Nici morţi!
REPR. DIRECŢIEI: Dacă-i aşa: poliţia şi jandarmi! *(Cuplete. Mare ansamblu.)*

Apar jandarmii călări pe cai de lemn şi gardiştii. Mare învălmăşeală. Fluierături ţipete şi îmbrânceli. Protestări.

BURSUC: Ce infamie, pardon!

---- Cortina ----

TABLOUL AL II-lea

Bursuc, senator
Forfecaru, ziarist
Fra-Diavolo
Zurbagiul
Spânzuratul
Dantistul
Un comisar
Un ungur
Un evreu
Un grec
Întâiul rănit
Al doilea rănit
Al treilea rănit

Răniţi, comisari, răposaţi agenţi.

SCENA I

Scena reprezintă o stradă sau o piaţă. Ba suc şi Forfecaru intră fugind şi gâfâind. Forfecaru înainte cu capul gol, Bursuc peste câte va secunde tot fără pălărie.

FORFECARU: Ufff! Ce căldură!

BURSUC *(apărându-se cu umbrela deschisă)*: Pardon... Care va să zică, pardon, neică!... Ufff!.. *(Se reazemă de spate)*.

FORFECARU: Mizerabilii!... Mi-aţi luat nu numai pălăria, dar şi ţigara de havană!

Bursuc *(cu glas tare)*: Am să le arăt eu, dacă e vorba! *(Şi mai sus.)* Am să-i interpelez în Senat! Şi dacă n-o să-l interpelez, măcar am să-i întrerup! Şi dacă n-o să-i întrerup cel puţin!... *(Se uită de jur împrejur.)* De nu m-ar fi auzit cine-va!...

FORFECARU: Ei, şi?

BURSUC: Înţelegi, poate să auză guvernul, pardon!...

FORFECARU: Pardon, nu înţeleg de loc!
BURSUC: Măi omule, sunt disident, pardon, nu uita!

Se aude zgomot în afară.

FORFECARU *(plecând)*: Ai s-o ştergem! Auzi că vin!
BURSUC: Ei aş şterge mai degrabă o pălărie că am rămas cu capul gol, pardon! *(Ies.)*

SCENA II

Mai mulţi oameni îmbrăcaţi care în civil, care mitocăneşte, intră cântând în cor, descurajaţi, obosiţi.

Cuplete pe aria din „La Poupé”

Suntem bătuţi, suntem pe dric
Nu mai putem nimic!
Suntem pârliţi şi suntem raşi
La roată traşi!

Suntem pe dric, suntem pârliţi
Ca vai de noi, stâlciţi
Suntem şi tunşi, suntem şi unşi,
Bătuţi şi raşi!

SCENA III

Fra-Diavolo iese din pământ. E îmbrăcat cu fustanelă; are pistoale la brâu; capul şi manta lui Mefisto şi pălăria lui Fra-Diavolo.

FRA-DIAVOLO *(se plimbă furios)*: Ce însemnează asta; Kakohrononaki!
ZURBAGIU: Suntem pe dric, Măria Ta! Ne-a dat tava!
FRA-DIAVOLO *(ridicând mâinile)*: Hiii!... şi naţiunea n-a răsuflat încă!...
SPÂNZURATU: Ne-a dat căţeaua!... Nea dat la manej!...
FRA-DIAVOLO: Da ce n-a răsuflat naţiunea, mare diavole? ... Unde sunt căpăţânile de miel? Unde e dentistul partidului?...
DENTISTUL *(cu un mare cleşte la subsuoară)*: Prezent, Măria ta!
FRA-DIAVOLO: Unde ţi-e ştiinţa dentistule? Arată-ţi motivu'!
DENTISTUL *(arată cleştele)*: Poftim motivu', Măria-ta! De azi dimineaţă şi până acum am operat 200 garnituri: dar geaba!...
FRA-DIAVOLO: Nu-i adevărat... Dacă ai operat, unde e corpul delictului? Arătăm corpul delictului!...
DENTISTUL: Uitaţi-vă Măria ta! *(Îi arată nişte fălci de bou.)* Unora le-am scos fălcile cu totul!
FRA-DIAVOLO. Ufff!... Parcă mai răsuflă naţiunea! Acuma înapoi cu toţi la luptă şi aşteptaţi ajutorul din parte-mi.

Toţi pleacă abia târându-se cântând ultima strofă din cuplete.

FRA-DIAVOLO *(fluiera în degete)*:

Un alt fluierat în frunză îi răspunde din culise.

UN COMISAR: Ce aţi poruncit, Măria Voastră?
FRA-DIAVOLO: Să înainteze legiunea străină!
COMISARUL: De urgenţă. *(Iese.)*
FRA-DIAVOLO: Acum ori niciodată, precum a spus celebrul Garibaldi la Termopile; ori noi să învingem, ori opoziţia să moară.

SCENA IV

Comisarul intră urmat de un Ungur, un Ovrei, un Grec etc.

COMISARUL: La ordine, Măria ta!
FRA-DIAVOLO: Trimite-i la luptă conform instrucţiilor primite.
COMISARUL: Vino încoace Ianoş!
UNGURUL: ... Iştene!
COMISARUL *(îi dă o hârtie)*: Ia carta şi du-te repede la vot după cum ţi-am spus.
UNGURUL: No iştene! asta este tot ca ghincolo! Ungur votează la loc de Olah! Eljen! *(Aruncă pălăria în sus şi iese.)*
COMISARUL: Chir Leibule! Vino!
OVREIUL: Domn comisar, vă rog să nu spulzaţi pi mine; iu nu sunt siţialist!
COMISARUL: Nu e vorbă de expulzare! Na, ia carta asta şi du-te la vot fără vorbă multă.
OVREIUL: Domnu comisar, mare bichirie ai făcut la chir Leibu! Dacă iu are drept să votez asta vra să zică che iu am pumuntinire! De acuma la iu chiamă Leibulescu. *(Iese jucând.)*
COMISARU: Poftim şi d-ta chir Iani! Ştii ce ai de făcut?
GRECUL: Lasa che stio iou maţ bine ca dimiata! Ego votezo regulat de ţinţisprezeţe ani şi sub tote guvernele!
COMISARUL: Dacă-i aşa fuga! Da ştii să dai fuga grecule?
GRECUL: Ma me pare reu, domnu comisari; am fost la Larisa! (Iese.)

Comisarul şi cu ceilalţi îi urmează.

SCENA V

Zurbagiu, Spânzuratu, Dentistu intră gâfâind.

ZURBAGIU: Ie prăpădu ăl mare, Măria ta!
FRA-DIAVOLO: V-am trimes chiar acuma legiunea străină!
VOCI: Geaba! Vai de noi! Ne-a dat gata!
FRA-DIAVOLO: Dacă-i aşa să daţi lovitura cea mare! Înainte internul! Înainte rezervele invizibile! Mii de bombe, mii de draci şi mii de răposaţi!

Cuplete pe aria din „Robert Diavolul”

Duium de răposaţi
Din cimitirul Bellu,
Din gropi sculaţi
Şi onoarea ne salvaţi,
Căci a sunat apelu;
Veniţi votaţi!

Duium vestit şi încercat din vechi vremuri,
Primeşte-ţi azi carta de alegător,
În preajma urnei mute să nu tremuri. -bis.
La vot, la vot, la vot!
Eu îţi sunt protector! Eu îţi sunt protector!
Duium de răposaţi,
La urnă alergaţi!

Morţii ies din morminte înfăşuraţi în giulgiuri. Tunete, fulgere, întuneric.

ZURBAGIU: Aoleo, Măria ta, ce făcuşi? Uite a înviat şi Napoleon I şi Galibardi şi Mahomet!...
FRA-DIAVOLO: Ei?...

ZURBAGIU: Păi… ăştia sunt streini şi nu aţi drept de vot.
FRA-DIAVOLO: Eşti un dobitoc! Dacă au votat streinii cei vii, adică streinii cel morţi de ce n-ar avea drept de vot?
VOCI: Aşa ie!
FRA-DIAVOLO: Şi acuma *(cu ton de comandă)*: Pe căprării! înainteee!… marrrş!…

Toată lumea se pune în mişcare şi iese.

SCENA VI

Bursuc şi Ferfecaru se arată de după culise.

BURSUC: Am murit, pardon!
FORFECARU: De ce?…
BURSUC: A înviat şi soacra mea, am văzut-o!
FORFECARU: Te-ai înşelat; femeile n-au drepturi electorale!
Bursuc: O fi, neică, dar pe când trăia, răposata, D-zeu s-o ierte, avea vot şi pentru mine! (Se aude zgomot.)
FORFECARU: Şterge-o că vin!
BURSUC: Am şters-o, pardon! (Se retrag în culise.)

SCENA VII

Se aude un mare zgomot, lovituri, ţignale, vaite, apoi o mulţime speriată dă fuga din dreapta şi traversează scena ieşind prin stânga. Apoi o grupă de răniţi legaţi la cap, la mâini etc.

Cuplete pe aria „A Saint-Lazare” de Bruant.

De la Tunari acum venim
Cu mâna ruptă,
A fost pârjol, a fost sublim,
Cumplită luptă.

Cetaşii lor ne-au prăpădit,
Jachet ne arse,
La cap, în spate, în sfârşit,
La metatarse.

Nici la Smârdan nu fu aşa
Ce crud spectacol,
Scăparăm din trista belea
Ca prin miracol!...

Adio cruci de tibişir
Şi chinorosul!
Le făcu mult mai abitir
Năbădăiosul!

1-lUL RĂNIT: Nu s-a mai văzut aşa luptă d-le colonel!
2-LEA RĂNIT: Adică noi n-am mai văzut, d-le general!
3-LEA RĂNIT: Ce nu s-a mai pomenit în ţara românească: Colonei şi generali căzuţi pe câmpul de luptă!
1-UL RĂNIT: Mie mi-aţi spart capul până la creieri! Se văd creieri, d-le!
2-LEA RĂNIT: Mi se pare că te lauzi!
3-LEA RĂNIT: Acuma să mai zică duşmanii că n-ai creieri!
2-LEA RĂNIT: Mie mi-au scos toţi dinţii! Ce durere, domnule!
1-UL RĂNIT: Te-o fi durut dar în pungă, că dinţii erau de la dentist!
3-LEA RĂNIT: Domnilor, să nu uităm ziua de astăzi ca pe o zi de luptă mare; iar ca nişte bravi luptători ce suntem, propui ca să luăm o hotărâre eroică!
2-LEA RĂNIT: Sunt cu sufletul în mijlocul vostru *(Vrea să plece.)*

1-UL RĂNIT *(apucându-l de haină)*: Unde te duc!?... Ce fel, ne laşi?...
2-LEA RĂNIT: Laşi nu pot fi printre vot!
3-LEA RĂNIT: Am spus că astăzi, acuma chiar trebuie să luăm o hotărâre eroică...
2-LEA RĂNIT *(vrând să plece)*: Dacă e vorba să se facă balotaj eu mă abţin...
3-LEA RĂNIT *(ţinându-l de haină)*: Propui, d-lor, ca să... ne retragem în corpore!
TOŢI: Bravo! Da! da!
2-LEA RĂNIT *(înălţându-se)*: Iar eu care niciodată nu m-am dat înapoi când a fost vorba de sacrificiu, mă pui în fruntea voastră.

Ies cu toţii. Al 2-lea rănit în cap şi cântând ultimul cuplet.

---- Cortina ----

ACTUL AL III-lea

PERSONAJELE

Gardistul
Popescu, deputat
Bursuc senator
Cerşetorii de indigenate
Kalimeraki deputat patriot
O mască, ocultă
Stegărescu
Mamelucii
Piticul
Moderatul
Un uşier
Sfinxul
Don Bizeţ, danţmaestru din Karlăsbad
O baletistă neechilibrată
Ciuciu, tânăr programist
Penciu, tânăr programist
Tribunul
O voce
Un călugăr caterisit
Un călugăr din Sibiu
Un călugăr macedonean
Sufleurul

Scena înfăţişează Camera Deputaţilor. La ridicarea cortinei, Moderatul stă culcat pe o bancă şi sforăie. De afară se aude zgomot de voci. O voce: În Numele Naţiunei, declar că sunt inviolabil! Altă voce: Treci la apel!

Intrarea deputaţilor

GARDISTUL *intră târând pe* POPESCU*, deputat, în incintă. Popescu, în cămaşă de noapte înfăşurat în plapumă, cu scufă de noapte pe cap, vroieşte să convingă pe* GARDIST*, citindu-i Constituţia.*

POPESCU: ... în adevăr, Constituţia zice...
GARDISTUL *(îmbrâncindu-l)*: Nu mi-o citi, că ţi-o aplic!
POPESCU: Şi totuşi, legiuitorul constituant a făcut din Constituţie...
GARDISTUL: Ce constituţie? Parcă eu nu ştiu că acuma e fricţiune? Las' că vă frec eu! Să mai poftiţi fraicart!
POPESCU: M-ai sculat cu o oră mai 'nainte. Şi-n ce costum! Nu m-ai lăsat măcar să mă ascund după deget. Un mare bărbat, al cărui nume mă fac forte să-l citez la rigoare, a zis: *Mors ultima ratio*...
GARDISTUL: O fi! Ţi-a murit ultima raţă! Şi mie mi-au murit anul ăsta toate găinile. Fapt pentru care am să deschid o societate de avicultură cu firma „La găinăria comunală". *(Iese.)*

Afară se aude zgomot. Intră mai mulţi gardişti, aducând alţi deputaţi. Un deputat e numai în vârstă, altul în cămaşă, al treilea tot aşa. Scena se umple.

Un senator deputat

Senatorul Bursuc intră, îmbrâncit de Gardistul de mai sus.

BURSUC: Dar înţelege, omule, că comiţi o adevărată eroare judiciară.
GARDISTUL: Aşa am orden. Să aduc pe domnii deputaţi, pardon, la şedinţă.
BURSUC: Dar înc-odată-ţi spui: eu nu sunt deputat... Sunt senator!
GARDISTUL *(râzând)*: Poftim! Ce mi-e Baba Rada, ce mi-e Rada Baba! Cât are pe zi un deputat?
BURSUC: 25 de lei.
GARDISTUL: Şi un senator?
BURSUC: Tot 25.
GARDISTUL: Apăi! Fă bunătate, Domnule senator, şi te angajează ca deputat. *(Iese.)*

Cerşetorii de indigenate

În momentul acesta se aud de afară nişte acorduri de „harmonică” şi patru voci cântând jalnic pe aria *La sérénade du pavé.*

Cerşetorii de indigenate
E un veac de când aşteptăm,
Biete suflete dezolate, —
Încotro oare s-apucăm?

Nici în car şi nici în căruţă,
Nici străini şi nici pământeni,
Pe noi mereu toţi se asmuţă,
Noi suntem răi, suntem vicleni!

Aibi mil’ onorat’ adunare
C-am îmbătrânit tot cerşind
O frăţească îmbrăţişare - *bis*
Ce n-o vedem venind - *bis*

CERŞETORII DE INDIGENATE *(ţinându-se de mâini, — tablou de cerşetori, intră sfios)*: Face-vă-ţi milă şi pomană… Cu ce v-o lăsa inima… Un indigenat.
KALIMERAKI *(deputat, şi rigă)*: Ohi, morè! Ti ine aftò, brè? Na so dosso ena indidzenaki! *(arată pumnul)* Fora!
DEPUTAŢII: …Uşier, dă-i afară! Avem chestiuni vitale la ordinea zilei. *(Cerşetorii se retrag cântând strofa finală, zoriţi de uşieri.)*

Dragoste cu sila

O mască intră speriată din stânga. Stegărescu, care vrea cu orice preţ s-o sărute, se ţine după ea. Stegărescu, cu plete, cu bluză de uvrier, strigă din răsputeri.

STEGĂRESCU: Domnişoară, te iubesc!
MASCA: Fugi de-aici că te cârpesc!
STEGĂRESCU *(căzând în genunchi în faţa ei)*: Deschide-mi caşcavalul inimii tale!
MASCA: Ci înţelege, omule, că mă compromiţi, îmi faci poziţia dificilă…
STEGĂRESCU: Totuşi, dac-ai vrea să fii proprietatea mea…
MASCA: Ţi-am mai spus că nu vreau să aparţin unui om care ar face din mine o proprietate colectivă!
STEGĂRESCU: Fii proprietatea mea individuală, acordă-mi concesia exploatării solului şi a subsolului, — căci te-aş iubi opt ore pe zi, cu repaus duminical…
MASCA *(ironic)*: Mersi. Şi cu impozit progresiv!
STEGĂRESCU: O noapte-ntreagă te-am urmărit la bal-

mascat la Eforie…

MASCA: Şi am crezut că, refugiindu-mă aici, în Cameră, voi scăpa de amorul dumitale inoportun. (*ruşinoasă*) M-aş fi refugiat la Senat, dar domnii senatori sunt un dezastru pentru măşti…

STEGĂRESCU *(duios)*: De ce nu vrei să încheiem o alianţă?

MASCA: Pentru că, ţi-o repet, eu ţiu la respectarea formelor legale, iar dumneata vrei să-mi fii stânga…

STEGĂRESCU: Dar îţi jur că voi respecta calea legală ce voi lua. Eu nu sunt anarhist. Numai acela umblă, cu bombe…

MASCA: Lasă, că şi dumneata eşti destul de bombastic!

STEGĂRESCU: De ce nu vrei să dai jos masca? De ce vrei să rămâi ocultă?

MASCA: Secret profesional!

STEGĂRESCU: Nu fi burgheză…

MASCA: Nu face pe proletarul…

STEGĂRESCU: Te implor!

MASCA: Ieşi! *(către deputaţi:)* Domnilor, luaţi-l de pe mine cât mă omoară!…

STEGĂRESCU *(în elan amoros)*: Eşti idealul meu, femeie! Tu-mi deschizi o lume nouă! *(În timpul cât Stegărescu declama, Kalimeraki vine cu o mătură şi începe să-l lovească pe la spate, până ce oboseşte tot el, iar Stegărescu continuă:)* Lasă-te de prejudiţii, bre omule! Adoră-mă fără ură, fără părtinire şi fără nădejde! *(În vremea asta, Kalimeraki obosit cade la pământ.)*

MASCA: Dumnezeule, sunt pierdută! Nu este nimeni să mă salveze? *(desperată:)* Başibuzuci şi mameluci, unde sunteţi?

Mamelucii

Apar Mamelucii în număr de trei. Îmbrăcaţi turceşte, cu

pistoale la brâu, cu iatagane-n dinţi. E se reped în Stegărescu, îl înhaţă pe sus şi-l duc între culise. Apoi se-ntorc să vadă dacă mai au ceva de făcut. Deputaţii cad în genunchi, strigând:

DEPUTAŢII: Alb la alb! Alb la alb!

Mamelucii satisfăcuţi, vin la rampă şi cântă pe aria Toreador.

Spământaţi
Toţi tac deodată
Toţi tac deodată.
Oare ce s-a întâmplat?

Umflă-l, cară-i, arde-l!
Prinde-l, tunde-l, rade-l!
Tava!
Brava!
Frumos am triumfat!

Vin mamelucii,
Mamelucii vin,
Vin mameluci,
Başibuzuci.
Şi nu uita, o june-adolescont,

Că dânşii te sucesc
Şi te cotroplesnesc
Fe-fe urgent
Şi te cotroplesnesc!

Cu iataganele la umăr, pe când orchestra şi corul cântă strofa finală, ies. Masca primeşte defilarea mamelucilor salutând milităreşte.

BURSUC *(ridicându-se)*: Asta vă este, pardon, Camera? Noi senatorii am fost totdeauna acuzaţi că tratăm cu Morfeu. Apoi, să spun drept, parcă e mai multă animaţie la noi decât aici. Eu pân-acuma n-am auzit niciun discurs. *(Pauză. Moderatul sforăie tare.)* Poftim! Aş jura că sunt la Senat! *(maliţios, către lojă:)* dacă sexul frumos n-ar fi aşa de frumos reprezentat! *(către galerie:)* Şi tribuna publică, n-am ce zice!

PITICUL *(intră repede, cu buzunarele pline de hârtiuţe)*: Ai da mult dumneata să auzi un discurs substanţial?

BURSUC: Fireşte că da.

PITICUL: Să pofteşti atunci! *(Deputaţii ocupă locurile.)* Domnii mei! Mai întâi declar că voi fi foarte scurt...

VOCI: Bravo!

PITICUL: La anul... *(Caută hârtiuţele din toate buzunarele, până se opreşte la una.)* La anul 1821...

VOCI: Vino mai încoa. Lasă-l pe Tudor! Mai apropie-te!

PITICUL: De ce nu-mi daţi pace? Eu nu sunt avocat. Eu sunt un biet pitic! La anul... *(Acelaşi joc cu hârtiuţele.)* La anul 1848...

VOCI: Mai! Mai încoace! Vino la alte deraieri, la deraierea de la Bârnova!

PITICUL: De ce nu-mi daţi pace? Eu nu sunt avocat! La anul... *(Acelaşi joc cu hârtiuţele.)* La anul 1866...

VOCI: Încă! Nu abuza de răbdarea poporului! Te vom, ţintui la stâlpul infamiei!

PITICUL *(urlând, ţipând, bătând furios cu pumnul în masă)*: Respectaţi-mi cel puţin copilăria! Eu nu sunt avocat! *(liniştit)* Am să vă citesc ceva foarte de actualitate, ceva urgent, o ultimă oră. Vă rog ascultaţi... *(Se face tăcere.)* Este o operă modernă, a cărei importanţă nu poate scăpa nimănui. *(Pauză. Citeşte:)*

„Visul Maicei Domnului!” *(Pauză. Citeşte:)*

„Bucură-te ceea-ce multe bucurii ai dat lumii. Bucură-te prea lăudată acoperitoarea şi folositoarea noastră. Bucură-te stăpână, sceptrul împăraţilor celor bine credincioşi. Bucură-te liman neviforat şi nădejdea celor deznădăjduiţi!! „Bucură-te diurnă, bucură-te tantiemă, bucură-te program fără realizare, bucură-te iarba fiarelor, bucură-te pivniţă, bucură-te demon, bucură-te caşcaval…

BURSUC *(cântând bisericeşte)*: Doamne mituieşte, Doamne mituieşte, Doamne mituieşte…

PITICUL: Eu nu sunt avocat! Când veţi avea şi D-v. Capitalul meu, atuncea să cântaţi. *(Continuă citirea:)* „Bucură-te scăparea şi mântuirea păcătoşilor şi a celor săraci şi străini. Bucură-te dulceaţa cea plină de desfătare.” Bucură-te inviolabilitate, bucură-te bilet de liber-parcurs, bucură-te decret de dizolvare, bucură-te chinoros, bucură-te cumul, bucură-te 1821, 1848, 1856, 1864, 1888, bucură-te fir neîntrerupt, bucură-te…

BURSUC: Asta e curat turnul lui Babel…

POPESCU: Ba e curată turbare.

BURSUC: Atunci e turnul, lui Babeş.

PITICUL *(supărat)*: Eu nu sunt…

TOŢI *(în cor)*: …Avocat!

BURSUC: Aşa nu vă înţelegeţi nici până mâine. Mai bine puneţi chestiunea la vot.

VOCI: La vot! La vot!

PITICUL: Pun la vot „Visul Maicii Domnului”!

POPESCU: Dar nu mai suntem în număr!

PITICUL: Nu face nimic. Domnii uşieri vor fi aşa de amabili, ca să voteze şi dumnealor. Poftiţi, domnilor uşieri, votaţi, —căci nu mai trăim în epoca fanariotă a privilegiilor *(plânge)* Generaţii mari, răposaţi iluştrii… Garibaldi *(plânge tare)* Doctorul Drasch… *(mai tare plânge)* Napoleon… *(plânge formidabil)* Uuu! Săracu Napoleon! Napoleonache, Napoleonică, *(urlă)* Mazopa, Heliogabal, Traian, Papa de la Roma, toţi au luptat,

împreună cu Tudor-Vladimirescu, ca să sfărâme privilegiile!... Poftiţi, domnilor uşieri, votaţi... *(Merge de votează şi iese.)*

Moderatul

În tot timpul cât s-au petrecut scenele de pân-aci, Moderatul a dormit. Uşierii dau cu ochii de el.

UN UŞIER *(strigându-i la ureche de mai multe ori):* Domnii deputaţi sunt rugaţi să poftească la vot! *(Moderatul doarme.)* Discuţiunea este deschisă! *(Moderatul sforăie.)* Aveţi cuvântul! *(Moderatul sforăie mai tare. Pauză. Nedumerire.)*

UN UŞIER *(îşi îndulceşte vocea)*: Nu poftiţi o trataţie?

MODERATUL *(sculându-se buimăcit)*: Tratative? Visez ori mă fac? Tratative, dulci tratative! *(Cântă:)*

Un vis frumos e visul meu,
Părea că toţi tratam mereu,
Un cabinet s-a fost deschis,
Era, era, un frumos vis!

(Cu entuziasm) Trataţi, vă conjur, dar trataţi... cu moderaţiune!

UN UŞIER: Poftiţi o şampanie?

MODERATUL: Nu, e prea violentă. Ceva mai moderat.

UN UŞIER: O gazoasă...

MODERATUL: Ceva mai moderat.

UN UŞIER: O cafea...

MODERATUL: Tot e prea.

UN UŞIER: Atunci... un rahat!

MODERATUL *(supărat)*: Mie nu-mi plac violenţele de limbaj!!

Tratativele

PITICUL *(intră, având sub braţ portofele de diferite culori şi mărimi)*: Domnilor, am aici mai multe portofele, pe care aşi vrea să le repar. Nu că sunt vechi, dar au mare nevoie de niţică remaniere...

TOŢI: Portofele? Şi mie! Şi mie! Unu mare! Unu roşu! Unu cu cheie! Unu inamovibil! Unu pe viaţă!

MODERATUL *(repezindu-se şi dându-i pe toţi la o parte)*: Moderaţiunea mea pân-aci merge! Dacă o vorba de portofel, îl maniez eu!

PITICUL: Dumneata? Dar ce, eşti calfă de pielărie? Unde ai mai slujit? Ce ştii să faci?

MODERATUL: Eu fac de toate, dar cu moderaţiune. Cum văzurăţi, am luat adineaori parte la luptele politice...

BURSUC: Da, am văzut... *(sforăind)* Horrr-horrr!

MODERATUL: Când am avut putere, am muncit mult... pentru repaos.

PITICUL: N-am nimic de zis asupra validării titlurilor, dar...

MODERATUL: Dar...?

PITICUL: Dar ştiţi dumneavoastră...

MODERATUL: Ştii, dar... cu moderaţiune...

DEPUTAŢII: Noi nu ştim nimic.

PITICUL: Ştiţi... nu ştim ce crede...

DEPUTAŢII: Cine?

PITICUL *(misterios)*: Sssst!

MODERATUL: Sssst! Aveţi puţintică moderaţiune!

DEPUTAŢII: Interpelez să mi se spună cine este acel mare necunoscut...

Toţi vin la rampă. Misterioso.

PITICUL *(lugubru în mijlocul lor)*: Nu ne putem pronunţa

înainte de a şti ce vrea şi El.
DEPUTAŢII. Care El?
PITICUL *(solemn)*: El!
DEPUTAŢII *(solemn)*: El!
POPESCU (solemn în parodic): El!!! *(Natural)* Dar care „El”?
PITICUL: Sssst! El... Sfinxul, El... Arbitrul Situaţiei, El... Vigurosul cu cârjă pentru bătrâneţe... Căci ştiţi bine: eu nu fac comerţ pe seama mea, — eu sunt în comandită. Trebuie să ştiţi ce zice şi asociatul meu. Să ascultăm dar.

Sfinxul

Se aude un clopot solemn. Tremollo la orchestră. Toţi rămân în extaz. Din tavan coboară încet-încet un schelet uman. Tunete. Fulgere. Orchestra cântă în surdină o arie funebră. Toţi cad în genunchi. Scheletul se lasă încet pe pământ, stă un moment în mijlocul furtunii şi al consternării generale, apoi tot încet te ridică-n sus. Extazul dispare. Furtuna încetează. Orchestra tace.

BURSUC *(făcându-şi cruce)*: Pronunţatu-s-a Sfinxul?
MODERATUL: Da, adică... ştii... cu moderaţiune...
PITICUL: Eu n-am înţeles nimic...
POPESCU: Vezi dacă nu eşti avocat!
BURSUC: Parcă zise: a-ha! *(afirmativ.)*
PITICUL: Mie-mi păru că zise: *(negativ.)*
MODERATUL: Ba, spun drept, eu cred c-a zis... *(îndoios.)*
BURSUC: Asemenea chestii grele nu se pot descurca decât în secţii.
VOCI: În secţii! În secţii!
MODERATUL: Tratativele vor urma la bufet!

(Ies.)

Don Bizeţ

Pauză. Se aude din culise cântând.

Şi findcă-că
Pentru-că
Te am iubit,
Dorule iha-ha,
Tocmai din
Karlăsbad
Am sosit, —
Dorule iha-ha!

DON BIZEŢ *(intră-n scenă. Este îmbrăcat în frac peste cămaşă ţărănească cusută cu arnici roşu. Joben în cap. În picioare ciorapi. Bastonul pe umăr, ghetele atârnate de capătul bastonului. În cealaltă mână o boccea. Pune bocceaua jos şi scoate un evantai)*: Afurisit tramcal! De-acum-ncolo, să ştiţi că mă dau la uluciupet! Închipuiţi-vă ce mi se-ntâmplă:
Eram sănătos-zdravăn, cum mă ştiţi: mâncam la fitece masă o schimbea, o tuslama dă burtă, o ciorbă dă cap-dă pui-dă miel-dă oaie, o iahnie de mânătărci, o jigodie dă berbec bătut, — când… ce să vezi? Mai mulţi preteni îmi vârâ-n cap că am tignafes şi că trebuie să mă caut.
C-o fi, c-o păţi, că-i sucită, că-i învârtită, — nu şi nu că să plec la Karlăsbad!
Eu, ca ăla, nici pe ici nu-mi trecea că e la mijloc un ce deplumatic. Mi-am luat geamantanu *(arată bocceaua)* şi am plecat-o, — n-aş mai fi apucat să plec!
Poftim: om bun-zdravăn, să te duci să mănânci broaşte la Karlăsbad!

Ce gândiţi că mi-a tras sufletul?
M-a puseră la ştrudăl, domle, până mi-a ieşit sufletu!
Noroc că tot ei s-a căitără! *(ţanţoş)* A văzutără că nu merge fără mine. Unu e Tom Bizeţ, săracu!
M-am pomenit că-mi bate o depeşe, precum că „vino-ndată că ne prăpădim!” *(Satisfăcut)* Adică ce credea dumnealor? Că merge fără Bizeţ? Eu sunt sufletu lor!
Sunt danţmaistru dă douăzeci dă ani. Am început cu arfonistele la Franzelaru şi n-a fost *complect* fără mine. Eram, ce-i drept, şi mai lejer în tinereţe! Acuma zice că e o matmazelă de n-o poate ichilimbrà nici un danţmaistru, şi şi-a adusără aminte dă mine iar! Am plecat din Karlăsbad, — şi iată-mă-s la post. Mai cu tramcalu, mai pă jos, mai încălţat, mai dăscălţat, am sosit la ţanc. *(Uitându-se prin împrejur.)* Da’ nu văd matmazela.

Apare Baletista. Ea vine ca o apariţie. În mână ţine un gaz. Face graţii în faţa lui Don Bizeţ şi se opreşte.

DON BIZEŢ *(transportat, cade-n genunchi şi îşi împreună mâinile)*: O!!! *(Cântă cu transport şi ca gorgoane:)*

Când îţi văd gâtu spălat
Şi mărgeanu răvărsatu,
M-aş băga la tine-argat, of!

BALETISTA *(se apropie de Don Bizeţ, îl înfăşoară-n gaz, pe când Bizeţ, zdrobit, se lasă-nvins)*: Omphale şi Hercul! (Cântă pe aria *Les plumes de paon:)*

Iubitul „meu” Bizeţ,
Danţmaistrul meu isteţ,
Ah, ah!
Ah, ah!
Danţmaistrul meu isteţ!
Tu vii din Karlăsbad,

Iubite camarad,
Ah, ah!
Ah, ah!
Dar eu o să te rad!

În mintea ta socoţi
Să mă echilibrezi,
Dar te desfid să poţi
Să mă echilibrezi
Ah, ah!
Ah, ah!
Prea tare, zău, te crezi!

DON BIZEŢ *(care a urmărit cu gesturi din ochi şi din toată figura cântecul Baletistei, o imploră)*: Matmazel! Oricine ai fi, dă-mi voie să te, ichilimbrez!

BALETISTA: Toată viaţa mi s-a spus că sunt dezechilibrată. Dar uite, vina nu e a mea. Vina este că niciodată n-am încăput pe mâini bune. Acuma aud că mi-aduce un echilibrator de la Karlsbad…

DON BIZEŢ *(mândru)*: Eu sunt ăla!

BALETISTA: De călcat, calc bine; numai se pretinde că nu merg prea în tact. Ce zici dumneata, domnule danţmaistru?

DON BIZEŢ: Eu zic să încercăm. *(Către orchestră:)* Domnule ţapălmaistru, te rog, un cadepatru. *(Orchestra cântă pas-de-quatre. Baletista porneşte, iar Don Bizeţ îi ţine tactul.)* Zzz! Zzz! Zzz! Şi-nc-odată iar aşa! *(Figura a doua. Don Bizeţ, graţios ca ursul pe ploaie, ia pe Baletistă de mână şi dansează cu ea.)*

BALETISTA *(smuncindu-se)*: Asta o pas-de-quatre, omule? Parcă suntem la complect!

DON BIZEŢ: Îmi pare rău de afront! Eu am învăţat să joc la şalon, nu glumă. Cumătru Niţă Abondans are al treilea şalon din Bucureşti.

BALETISTA: O fi; dar eu nu mă „ichilimbrez” cu oricine. Danţ-maisteru ca dumneata… *berechet!*

DON BIZEŢ: Cer cuvântu', madam, dacă e vorba pă aia. Apăi astea sântără danţuri? Eu ştiu danţuri patrrriotice, nu fleacuri d-alea. Vrei să te fac un ceardaş acuma? *(Orchestra cântă ceardaşul. Don Bizeţ îl joacă cu frenezie. La urmă ia de mijloc pe Baletistă şi, într-un vârtej, ies din scenă.)*

Tinerii-programişti

Intră programiştii tineri. Ei sunt bătrâni, cheii, cu peruci, cu gulere mari, ca la 1848. Intră cântând:

Şi era un grup,
Şi-avea un program,
Programul idei,
Ideile... moft!
Cântă cocoşule,
Scoal' de joacă, moşule!

Merg şi se aşează-n bănci.

CIUCIU: Eu cred că trebuie să ţinem categoric: aut-aut! Ori ne dau reformele ce cerem...
PENCIU: ... Ori nu ni le dau.
CIUCIU: Aut-aut!
PENCIU: Ca un minimum de reformă, noi tinerii programişti cerem votul universal...
CIUCIU: Sau cel puţin colegiul unic...
PENCIU: În tot cazul, nu admitem mai mult de trei colegii...
CIUCIU: Cel mult patru!
PENCIU: Şi cu reprezentarea majorităţilor.
CIUCIU: Aut...
PENCIU: Aut!

Se aude uşierul strigând: „Domnii deputaţi sunt rugaţi să poftească-n adunare! Poftiţi în adunare, domnilor deputaţi!” Ciuciu şi Penciu se aşază bine la locurile lor.

CIUCIU: A venit momentul, acum ori niciodată, să arătăm ce putem!
PENCIU: Europa are ochii aţintiţi asupra noastră!
CIUCIU: Să nu uităm: *aut*...
PENCIU: *Aut*!

Deputaţii reintră în şedinţă.

PITICUL: Domnilor! Avem la ordinea zilei chestiunea râmătorilor noştri. Cred că sunt interpretul acestei onorabile adunări, dacă voi spune că râmătorii noştri sunt nişte adevăraţi martiri ai trihinei...
VOCI: Jos Trihina! S-o veştejim cu cea din urmă energie!
PITICUL: Trihina, domnilor, această plantă exotică, vine din Apus.
POPESCU: Atuncea cum atacă pe râmători de la Nord?
PITICUL: Exportul fiind dar închis, deschidem... discuţiunea. Cere cineva cuvântul?
CIUCIU *(lui Penciu)*: Cred că a venit momentul. Vorbeşte tu.
PENCIU *(lui Ciuciu)*: Momentul e solemn. Cere tu cuvântul.
PITICUL: Domnilor, un mare savant englez a spus de mult: cin’ se-amestecă-n tărâţe...
POPESCU: Se umple pe mâini.
PITICUL: Vă rog, v-am mai spus că nu sunt avocat. E o chestiune vitală, dacă mă pot exprimă astfel când e vorba de proprii noştri râmători. Studiind harta Europei în mărime naturală, aflăm că cea mai bună şuncă de Praga se produce în România...
POPESCU: Vă rog, nu uitaţi că culmea torturii este a bate... câmpii.
PITICUL: Eu vă asigur, că atunci când mi-am propus să

aduc înaintea domniilor voastre afacerea râmătorilor, fără deosebire de culoare, nu m-am gândit niciun moment să fac personalităţi...

Tribunul

De afară se aude zgomot. Huiduieli. Fluierături. Urale. Geamuri cad sparte. În Cameră emoţiune. Prin fundul Camerei trec în fugă gardişti fluierând, soldaţi, bătăuşi.

TRIBUNUL *(cu o pălărie mare, cu pelerină, cu un sul de hârtii la subţioară, intră violent în mijlocul tumultului. Se urcă la tribună. Este primit cu urale şi aplauze)*: Cetăţeni ai Capitalei! Bandele regimului v-au măcelărit! Tiranul *(arătând spre Pitic, care se ascunde la spatele Moderatului)* au sfâşiat Constituţia!!

TOŢI *(în uimire)*: A!

TRIBUNUL: Iată, o am aci, sub mantă, — pentru că eu port şi mantă, *(violent)* nu ca dumnealor! *(Scoate de sub mantă o carte fără scoarţe, ruptă, sfâşiată.)*

O VOCE DIN SALĂ: Trăiască tribunul poporului! *(Aplauze pe scenă.)*

TRIBUNUL *(după ce salută graţios pe cetăţeanul din sală)*: Toţi mă iubesc... în princip! Dar ştiţi ce s-a întâmplat afară? Cetăţenii care voiau să vie aci au fost împiedecaţi cu sila şi cu jandarmi. Afară domneşte Anarhia! Şi ştiţi care este cauza? Poporul a aflat că un pitic a devastat un magazin de pielărie şi a furat mai multe portofele, pe care le-ar fi împărţit pe la favoriţi... Poporul a venit aici, în Dealul Mitropoliei, ca să prindă pe inculpat, care s-a refugiat în chiliile călugărilor. Călugării l-au afumat ca să fugă, şi se crede că el se găseşte aici...

BURSUC *(scoţând pe Pitic de la spatele Moderatului...)*: N-

o fi dumnealui?
MODERATUL *(Piticului)*: Repede! Dai trei?
PITICUL *(necăjit)*: Nu dau! *Petit bonhomme vit encore*!
BURSUC: Îl recunoaşteţi?
TRIBUNUL: Tocmai. Devastatorul de portofele!
MODERATUL: Şi vroiai să mă tratezi cu portofele răpite fără un pic de moderaţiune? Ai noroc că sunt părinte de familie!
TOŢI: Să-l umflăm! Să-i votăm o moţiune! Să-l executăm!

Călugării

Toţi se reped la Pitic. Piticul vrea să scape. El dă fuga să iasă prin dreapta. Dar din dreapta îi iese ’n drum un călugăr.

PITICUL *(terorizat de apariţie, se dă înapoi cu groază. Cântă pe aria Călugărul)*:

Călugărul din vechiul schit,
Pe care l-am caterisit,
Mă urmăreşte ne-ncetat, —
Călugărul m-a blestemat!

Toţi se reped din nou la el. Piticul vrea să fugă prin stânga. Alt călugăr îi iese-n cale.

PITICUL *(mai îngrozit, dă înapoi. Cântă:)*

Călugărul de la Sibiu,
Pe care l-am ucis de viu,
Din groapa lui a înviat, —
(Cade-n genunchi) Călugăre, eu n-am trădat!

Deputaţii vor din nou să-l gonească. Piticul vrea să fugă prin fund. Din fund apare alt călugăr.

PITICUL *(de astă dată plictisit)*:

Călugărul din loc uitat,
Pe care eu l-am fabricat,
Îmi şade-n drum ca un Sultan —
Călugărul machedonean.

TOŢI: Trăiască Sultanul!

---- CORTINA ----